bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Pazartesi 6 Mart 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Ekonomi uzmanları IMF'nın koşullarını ve devalüasyonun sonuçlarını değerlendirdi

Pahalılığın IMF reçetesiyle önlenemeyeceği belirtiliyor

HABER MERKEZİ

Hükümet yetkilileri son devalüasyon kararının ardından ve devalüasyon kararına rağmen **«fiyat artışlarının halkın sırtına yüklenmeyeceği»** şeklindeki açıklamalarının, IMF'nin reçetelerine uyulduğu sürece gerçekleştirilmesi olanaksız görülmektedir.

Ankara ve İstanbul'daki ekonomi uzmanlarından derlenen bilgilere göre, devalüasyonun ve diğer ekonomik önlemlerin büyük fiyat artışları ile halka yansımaması için, hükümetin temel bir tercihte bulunması zorunlu görülmektedir. Buna göre, hükümetin IMF tarafından, uluslararası tekeller adına dayatılan ve dış kredi vermenin önkoşulu olarak savunulan **«reçeteler»**i kesinlikle bir yana itmesi gerekmektedir.

HABERİ 4. SAYFADA

«Gizli Belge» CHP'de gündeme alınıyor

Üç CHP Milletvekili yayınla ilgili olarak "POLİTİKA,, yı kutladı

ANKARA, (İSTA)

Politika'nın önceki gün yayınladığı **«Gizli Nazi Belgesi»** olayı parlamento içinde ve dışında büyük yankı uyandırmıştır. İSTA muhabirinin tesbitlerine göre CHP yetkili organ ve kurulları konuyu **«ciddi ve önemli»** olarak nitelemişlerdir. Üç CHP milletvekili ise yayınla ilgili olarak Politika gazetesini kutlamışlar ve **«halktan yana olan tüm parlamenterlerin, Meclis'in ara tatili biter bitmez üzerlerine düşen görevi yapmaları»** gerektiğini söylemişlerdir.

MHP Genel Başkanı **Alpaslan Türkeş**, Senato eski Başkanı **Tekin Arıburun** ve 12 Mart'ın Başbakan Yardımcılarından **Sadi Koçaş**'ın 1944 yılında Hitler'in ajanları ile **«iyi ilişkiler»** kurduklarını ileri sü

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

Demirel "Devalüasyona rağmen fiyatların artmayacağı iddiası bir masaldır" dedi

★ «KEMERLERİ SIKIN DİYORSUNUZ. BENİM GİBİ BİRÇOK VATANDAŞIMIN DA KEMERİ YOK»

★ AP GENEL BAŞKANI HÜKÜMETİN TEK BAŞARISININ PARTİZANLIK OLDUĞUNU SAVUNDU

ANKARA (İSTA)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün düzenlediği basın toplantısında Ecevit hükümetinin devalüasyonu yapabilmek için Uluslararası Para Fonu (IMF) ile anlaştığını belirtmiş «hükümet bu ayarlamayı biz yaptık, kimseye sormadık, diyor. Bu beyanın doğru olması mümkün değildir. Hükümet para fonu ile mutabık kalmış olmasını acaba neden gizliyor» demiştir. De

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

1977'de Tarım kredilerinin yüzde 80'i toprak ağalarına verilmiş

★ TİCARET BAKANI, AET İLE TARIM GÖRÜŞMELERİNİN HEMEN AÇILMASI GEREKTİĞİNİ BELİRTTİ

★ KREDİ DÜZENİNİN DEĞİŞMESİNİN ZORUNLULUĞU AÇIKLANDI

ANKARA (İSTA)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler 1977 yılında bankalar tarafından dağıtılan 202 milyar liralık kredinin 6 milyarının küçük esnafa verildiğini bildirmiş bunun ancak 7 milyar lirasının sanayi kredisi olduğunu kaydederek, tarım kredisi olarak geride kalan 40 milyar liranın yüzde 80'inin de toprak ağalarına ödendiğini açıklamıştır.

Haftalık Yankı Dergisinin sorularını cevaplandıran Köprülüler kredi düzeninin değiştirilmesinin zorunluluk olduğunu bildirmiş **«Gima, KÖY KOOP ve diğer satış birliklerimizi bir araya getirecek tüketiciyi koruyacak bir örgütü yakında açıklayacağız»** demiştir. Gima'nın sermayesinin 72 milyondan 500 milyona çıkarıldığını belirten Köprülüler, ilk olarak Hakkâri şubesinin kurulacağını kaydetmiş Tunceli, Erzincan ve Sivas şubelerinin de hemen açılacağını söylemiştir.

AET İLE TARIM GÖRÜŞMELERİ AÇILMALI

Ticaret Bakanı AET ile tarım görüşmelerinin hemen açılması gerektiği görüşünü savunmuş özetle şunları söylemiştir:

— **«Türkiye'de 99 şirket var yabancı sermaye olarak. Tüm sermayeleri 6.3 milyar lira. Bunun içinde yabancı ortakların payı**

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

EL KİRİ!...

Istanbullu Öğretmenler, Gazioğlu'nun sözünü tutmadığını açıkladılar

İSTANBUL, (İSTA)

TÖB-DER Merkezinin bir süre önce görevden aldığı eski TÖB-DER İstanbul Şube Başkanı Talip Öztürk, Merkez Yürütme Kurulunun uzun süredir kapalı bulunan İstanbul Şubesine son olarak atadığı yönetime ilişkin yaptığı açıklamada, Genel Merkezin öğretmen tabanından yetki almamış ve tabanı temsil etmeyen eski yönetimi tekrar ata[...]nı örgütsel sorumsuzluğun yeni bir örneği olarak nitelemiştir.

TÖB-DER Genel Merkezinin yedi aydır süregelen bunalıma ilişkin olarak binlerce öğretmen ve yüzlerce şubenin uyarılarını ve istemlerini dikkate almadığını da belirten Öztürk **«Genel Merkez son kararıyle öğretme**

(Devamı Sa. 7 Sü. 6'da)

İMO yetkilileri gecekondu halkıyla birlikte basın toplantısı yaptı

ANKARA (İSTA)

İzmir Karşıyaka ve Cumhuriyet Mahallesinde oturanların temsilcileri ile İnşaat Mühendisleri Odası yetkilileri dün bir basın toplantısı d[...]lemişler, konut sorunu giderilmeden mahallelerde yıkı-

(Devamı Say. 7, Sü. 9'da)

Peyrefitte ve Marchais TV'de, seçimleri tartıştılar...

Alain Peyrefitte

«SOLZENİTSİN KONUSUNDA SİZ PEK ÇOK ŞEY SÖYLEMİŞTİNİZ. AMMA...»

Georges Marchais

«KARŞINIZDA FKP GENEL SEKRETERİNİ BULUNCA SSCB'YE SALDIRIYORSUNUZ 12 MART'TA NEREDE OY VERECEĞİZ? MOSKOVA'DA MI? FRANSADA MI? ..»

BARRE HÜKÜMETİNİN ADALET BAKANI ALAİN PEYREFİTTE İLE FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ GENEL SEKRETERİ GEORGES MARCHAİS ARASINDAKİ TELEVİZYON TARTIŞMASINDAN...

Bugün 5. Sayfamızda

İ.Ü. Hukuk Fakültesi öğrencileri derslere çağrıldı

★ İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ MERKEZ BİNADA FAŞİST İŞGAL KIRILDI

★ 13 DEMOKRATİK ÖRGÜT GERİCİ DERS KİTAPLARINI PROTESTO ETTİ

İSTANBUL, (İSTA)

İki yıldır faşist işgal altında bulunan İstanbul Üniversitesi Merkez Binasında 3 gündür yapılan derslere giren ilerici öğrenciler, **«faşist işgalin kırıldığını»** belirtmişler ve tüm Hukuk Fakültesi öğrencilerini derslere devam etmeye çağırmışlardır.

İlerici öğrenciler üniversiteye yığınsal olarak gittiklerini ve bu yolla faşist işgalı kırdıklarını belirtmişler ve merkez binada görevli polis ekibinin tarafılığının devam ettiğine işaret etmişlerdir.

İlerici gençler, faşistlerle iyi ilişkileri kanıtlanan eski polis kadrosunda hiç bir değişiklik yapılmadığını, başka yerlerden getirilen polislerin önemli bir kısmının da eskilerden farklı olmadığını bildirmişler, **«Osman Çapalı adlı bir komiserle, eskiden Vatan Mühendislikte görev yapan başka bir komiserin faşistlere yardım ettiğini»** ileri sürmüşlerdir.

GAZETECİLERE YAPILAN SALDIRI KINANDI

İGD Genel Sekreteri Baki Temel Saçlı yaptığı açıklamada, **«Faşist saldırıların alabildiğine yoğunlaştığı şu günlerde, faşistler yeni bir saldırı alanı daha seçerek, kendi in**

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Ankara'da saldırıya uğrayan bir genç öldü

★ ÖNCEKİ GECE ANKARA'DA BİR ANAOKULUNA BOMBA KOYULDU

★ ERZURUM'DA ÖLDÜRÜLEN DEVRİMCİ ÖĞRENCİNİN CENAZESİ SİVAS'A GÖNDERİLDİ

Yurdun dört bir yanında yoğunlaşarak süren bombalı saldırılar bu kez de ana okullarına yönel-

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

BARIŞ DERNEĞİ 1. GENEL KURUL'U TOPLANDI

Dikerdem, şovenizmi ve militarizmi eleştirdi

Barış Derneği Genel Başkanı Mahmut Dikerdem.

★ TÜRKLER: «TÜRKİYE YUNANİSTAN VE KIBRIS HALKLARI ARASINDA KALICI DOSTLUK BAĞLARI KURULMALIDIR» DEDİ...

İSTANBUL (İSTA)

Barış Derneği 1. Genel Kurulu dün İstanbul'da toplanmıştır. Genel Kurulda açış konuşması yapan Dernek Genel Başkanı Mahmut Dikerdem, derneğin çalışmalarını özetlemiş ve Barış Derneği'nin önünde bulunan görevlere işaret etmiştir. Dikerdem, Helsinki Nihai Senedi ışığında geliştirilen uluslararası yumuşamanın önemine değinmiş, şove-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Devalüasyondan doğan tütün farkları tüccara bırakılmayacak

★ DEVALÜASYON NEDENİYLE TÜTÜNDE MEYDANA GELEN 18,5 LİRALIK FARKIN BİR FONDA TOPLANARAK ÜRETİCİ VE KAMUNUN YARARINA SUNULACAĞINI BELİRTEN CHP GENEL SEKRETERİ, PARTİ İÇİNDEKİ KIRGINLIKLARIN DA GİDERİLMESİNİ İSTEDİ.

ANKARA, (İSTA)

CHP'nin genişletilmiş İl Divanı toplantısında konuşan CHP Genel Sekreteri Mustafa Üstündağ, çeşitli ülke sorunlarına değinmiş, MC hükümetlerinin ekonomiyi temelden tahrip ederek komaya girmiş bir hastaya çevirdiğini belirtmiştir. Bugün içinde bulunduğumuz bunalımın temelinde ülkemizin bozuk ekonomik düzeninin yattığını açıklayan Üstündağ, bu bozuk düzenden çıkarı olanların yıllardır bunu sürdürmeye çalıştıklarını, bu bozuk düzenin getirdiği çıkar çelişkilerinin buğday, tütün, pamuk gibi mallarımızın ihracaatını bile engellediğini ileri sürmüştür.

MC'ci kişilerce işgal edilen

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Orgeneral Evren bugün Genelkurmay Başkanlığı görevini devralıyor

ANKARA (ANKA)

Kara Kuvvetleri Komutanı iken Genelkurmay Başkanlığına atanan Orgeneral Kenan Evren, bugün Genelkurmay Başkanlığı'nda düzenlenecek bir törenle görevini devralacaktır.

Bu arada Kara Kuvvetlerinde boşalan komutanlığa da Orgeneral Nurettin Ersin'in getirileceği öğrenilmiştir. Yüksek Askeri İdare Mahkemesi'nden emeklilik işleminin iptaline dair karar alan Kara Kuvvetleri eski Komutanı Orgeneral Namık Kemal Ersun'un Genel-

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

Işık, Ulusal güvenliğin kalkınmaya engel olmamasını istedi

ANKARA (İSTA)

Millî Savunma Bakanı Hasan Esat Işık ulusal güvenliğin ekonomik kalkınmayı zorlaştırıcı değil kolaylaştırıcı olması gerektiğini söylemiştir.

Hasan Esat Işık Yankı Dergisinin ulusal güvenlik

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

"Elmalı olaylarında bazı devlet görevlilerinin tahriki var,,

ANTALYA (THA)

Antalya'nın Elmalı ilçesinde TÖB-DER binasının kurşunlanması ve iki kişinin ölümüyle sonuçlanan olaylarla ilgili olarak Elmalı'ya gelen CHP Antalya Milletvekili Hasan Ünal «Elmalı ilçesinde artarak süren faşizan baskı sc

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

haftalık

hüseyin dilek

Strateji yanlış olursa..:

1 Mart 1978 tarihli yüksek tirajlı bir gazete de «işçi dünyasında neler oluyor» başlıklı bir yazı yayınlandı. İmzasız yazıda parti-sendika ve DİSK-Türk-İş ilişkileri ele alınıyor. Basın organları, geçmişe oranla bugün sendikal sorunlara daha geniş yer ayırıyor. Etkisinde oldukları siyasal çevrelerin görüşleri doğrultusunda kamuoyu oluşturmaya çalışıyorlar. Geniş kitleler bu konuyla daha yakından ilgileniyorlar. Böylece konunun önemi ve güncelliği daha da artıyor.

«Türk-İş ile DİSK'in birleşmesi için el altından çaba gösteriliyor, «durmadan söylentiler de yayılıyor» diyor sözkonusu gazete. Doğrudur. Açık tavır almayı ve gerçek niyetlerini açıklamayı sakıncalı gören bazı siyasal çevreler, «fısıltı gazetesi» ve özel sohbetler yoluyla kamuoyunu etkilemeye, DİSK-Türk-İş ilişkilerini sıcak tutmaya çalışıyorlar. Kimi zaman iki konfederasyonun birleşmesini memnunlukla karşılayacaklarını açıklamaktan çekinmiyorlar. Bu çevrelerin başında sosyal demokrasinin geldiği artık sır olmaktan çıktı. İşçi sınıfımızın ileri hak ve çıkarlarından, demokrasi ve ilerlemeden yana olan herkes elbette işçi sınıfının sendikal birliğinden yanadır. Ancak önemli olan bu birliğin hangi ilke temelinde sağlanacağı konusudur. Sosyal-demokrasiye göre bu temel «demokratik solcular» Sayın Ecevit, 23 Eylül 1976 tarihli CHP TBMM Grubu toplantısında işçi sınıfının sendikal birliğinin yönünü şöyle saptamaktadır: «Biz biliyoruz ki, Türk-İş içindeki, DİSK içindeki ve her iki konfederasyonun dışındaki sendikaların üyelerinden büyük çoğunluğu, ya CHP'lidir, ya da CHP eğilimli yani demokratik sol eğilimli işçilerdir. CHP Genel Başkanı daha da ileri giderek «işçi hareketi, sendika hareketi, ilkin kendi içinde birleşmelidir, sonra da kendi partisiyle bütünleşmelidir. Bu parti, bizim gözümüzde CHP'dir» demektedir. (3. Demokratik Sol Düşünce Forumu)

SENDİKAL HAREKETE YAKLAŞIM

Görüldüğü gibi sosyal-demokrasinin sendikal harekete yaklaşımı daha başından, ilkesel olarak yanlıştır. Çünkü sosyal demokrasi sendikal birliğin siyasal platformda sağlanacağını ileri sürerek sendikaların kitle niteliğini inkâr etmektedir. Bu tavır birleşmeye değil, bölünmeye, mevcut bölünmeler arası gerginliği daha da artırmaya ve sendikaları partilerin yan kolu olmaya götürür. Sözünü ettiğimiz yüksek tirajlı gazete bile «sendikalar arası ilişkiler partilik ile birlikte yürüyor. O kadar ki, aynı konfederasyonda bulunan sendikalar dahi, tuttukları partiye göre, birbirleriyle dostluk kuruyor ya da düşman oluyorlar» diyerek sosyal-demokrasinin daha tutarlı [illegible] da bulunabiliyor.

Her partinin [illegible] sendikal hareketi kendi siyasal görüşleri yönünde etkilemeye ve yönlendirmeye çalışması doğaldır. Ne var ki, sendikaları siyasal bir temelde ve kendi partisiyle bütünleştirme eğilimi somut olarak «her partiye bir konfederasyon» demektir. Bunu da ancak burjuvazi ister ve körükler. O halde sendikal hareketin birliği hangi temelde sağlanacaktır? Bu sorunun yanıtını kapitalist toplum düzeni içinde sendikaların görevi vermektedir. Hele Türkiye gibi emperyalizme bağımlı geri ve çarpık kapitalist düzende sendikaların görevi sömürüyü sınırlamak ve ortadan kaldırmak doğrultusunda savaşım vermektir. Bu savaşım hangi partiden ve siyasal eğilimden

HER PARTİNİN, ÖZELLİKLE SOL PARTİLERİN SENDİKAL HAREKETİ KENDİ SİYASAL GÖRÜŞLERİ YÖNÜNDE ETKİLEMEYE VE YÖNLENDİRMEYE ÇALIŞMASI DOĞALDIR. NE VAR Kİ, SENDİKALARI SİYASAL BİR TEMELDE VE KENDİ PARTİSİYLE BÜTÜNLEŞTİRME EĞİLİMİ SOMUT OLARAK «HER PARTİYE BİR KONFEDERASYON» DEMEKTİR. BUNU DA ANCAK BURJUVAZİ İSTER VE KÖRÜKLER.

olursa olsunlar tüm sömürülenleri kapsadığı için kitleseldir, sömürenlere yani sermaye sınıfına karşı verildiği için sınıfsaldır. İşte bu nedenden dolayı, işçi sınıfının çıkarları sendikal hareketin birliğinin sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde sağlanmasını zorunlu kılmaktadır.

«BÜTÜNLEŞME STRATEJİSİ»...

Öte yandan sosyal-demokrasinin «demokratik sendikal hareketin» demokratik sol partiyle, CHP ile bütünleşmesi stratejisinin amacını Sayın Ecevit 3. Demokratik Sol Düşünce Forumu'nda şöyle açıklamaktadır. «Kuzey ülkelerinde, örgütlenmiş işçiler yalnız kendi partilerini bulup onunla, o partiyle bütünleşmiş değiller. Demokratik işçi hareketi, o ülkelerde, hükümete de, devletle de bütünleşmiş. Bir sanayi toplumu içinde devlet öyle ayakta durabiliyor; hatta, özel kesim sanayi öyle ayakta durabiliyor. Dünyayı az çok bilen bazı işadamları, biz kuzey ülkelerinden, İskandinav ülkelerinden söz ettikçe, «iyi ama» derler «Orada özel sektör şu kadar geniş...» Onu ben de biliyorum. Benim de ona itirazım yok. Ama orada gerçeğin iki yanı var. Orada aynı zamanda demokratik işçi hareketi partisini bulmuş, partisiyle bütünleşmiş ve partisini iktidara getirip onunla birlikte iktidara oturmuş. O nedenle de orada, sanayici dahi herkes için huzur var, herkes için güvenlik var, herkes için sosyal adalet var.» Gelişmiş kapitalist ülkelerden olan ve ekonomiye bir çeşit tekelin egemen olduğu İskandinav ülkelerinde «sosyal adalet»in olup olamayacağı tartışması bu yazının konusu değil. Ancak, Türkiye sosyal-demokrasisinin benimsediği bu modelin ülkemiz ve özellikle sendikal hareketimiz açısından ne anlama geldiğini kısaca vurgulamakta yarar var.

Yanılmıyorsak CHP Genel Başkanı'nın söyledikleri şu anlama geliyor: Demokratik sol parti iktidarı ve devlet, demokratik sendika hareketiyle bütünleşirse ayakta kalabilir. Böylece işveren ve işçi huzur içinde, barış içinde bir arada yaşarlar. İster başka bir ülkede, isterse Türkiye'de olsun bu anlayışa tek bir ad verilir: Reformizm, sınıf işbirliği.

SOSYAL - DEMOKRASİNİN NİYETİ

Sosyal-demokrasi, bu stratejiyle Türkiye sendikal hareketini reformizmin güdümüne sokmak istiyor. CHP ağırlıklı yeni hükümetin, devalüasyonla birlikte iyice beliren ekonomi politikası, kapitalizmin faturasını emekçi halka ödetme yönündedir. «Sıkıntıların topluma hakça paylaştırılması», dar gelirli halkı etkilemeden için plânlanan yüzeysel önlemler vb. bu politikanın sınıfsal niteliğini değiştirmez. Bir sosyal-demokrat olan Maliye Bakanının son açıklamaları, işbirlikçi tekelci sermayenin aşırı sömürüsüne, kârına ve egemenliğine karşı anti-tekelci bir politika izlenmeyeceğini, kapitalizmin bunalımından kapitalizm içinde kalınarak kurtulma (!) yoluna gidileceğini göstermektedir.

İşçi sınıfının, sendikal hareketin, özellikle sınıf sendikacılığının bu politikayı benimsemeyeceği, tersine tekellere yarayacak hiçbir fedakârlıkta bulunmadan daha iyi yaşam ve çalışma koşulları için etkin savaşım vereceği ortadadır. Sınıf sendikacılığına sımsıkı bağlı sendikaların ve işçilerin başını çektikleri bu sınıf savaşımı içinde CHP'li ya da CHP eğilimli demokratik soldan yana olan işçiler de yer almaktadırlar.

Sosyal-demokrasinin sendikal hareket ilişkin iki aşamalı bütünleşme stratejisi ilkesel açıdan yanlış olduğu gibi, sendikal sömürü ve baskının arttığı bunalım koşullarında başarısızlığa mahkûmdur. Sosyal adalet ve refah vaadedip kemerleri sıkma politikası izlemek ve sonra da esas görevi bu tür politikaya karşı savaşım vermek olan sendikal harekete bütünleşme önermek kendi içinde bile tutarlığı olmayan bir tavırdır. Kaldı ki, Türk-İş bile hükümetin açıklanan ekonomi politikası karşısında, daha uzun vadeli davranmak zorunda kalmıştır. DİSK ise «bu gerçekler düzen sosyalizm yönünde değiştirilmedikçe, işçi sınıfımız ve diğer emekçi halkımız yararına hiçbir önlem getirilmeyeceğini bir kez daha ortaya koyacaktır» şeklinde açık tavır almıştır. Ayrıca, DİSK yönetimindeki değişiklikten medet umarak sınıf sendikacılığını sınıf uzlaşmacılığı potasında eritme ve reformizmin kuyruğuna takmayı düşleyenler bu işin öyle kolay olmadığını her halde artık anlamışlardır. Buna DİSK'in tabanı izin vermeyeceği gibi, DİSK'in yeni yönetimi de sendikal hareketin birliği ve sendikacılık anlayışında geçen dönemden farklı bir politika izlemeyeceğini bir çok kez vurgulamış bulunmaktadır.

Tüm bu nedenlerden dolayı sosyal demokrasinin, sendikal hareketi kendi içinde ve kendi partisiyle bütünleştirme stratejisinde inat etmesi mevcut olumsuzlukları ve gerginlikleri artıracaktır. Öylesine ki, sendikal hareketin acil ortak talepler için güç ve eylem birliği yapma olasılığını da zayıflatacak sonuçlar doğuracaktır. Böylece büyük burjuvazinin, sosyal demokrasiyi sağa çekme ve solundan koparma operasyonuna da yeni olanaklar sağlanmış olacaktır.

Sendikal hareket içinde, demokrasiden ve işçi haklarından yana olan herkese bir görev vardır. Sadece ve sadece, bölücülere ve sendikal örgütleri, iç işlerine müdahale ederek parçalamaya çalışanları hedef alan, sendikal hareket içinde birlik ve dayanışma ortamının yaratılması gerekir.

Politika'DAN MEKTUP

Politika genç bir gazetedir...

Politika, baskı sistemini tümüyle değiştirdi. Okurlarımız farkındadırlar. Bugün, ellerinde, 6'ncı kez yeni baskı sistemiyle yayınlanan bir Politika'yı tutuyorlar. Baskı sisteminin değişimi sırasında zorunlu ve kaçınılmaz bir iki aksama oldu. Bu nedenle bu aksamayı farkeden kimi bölgelerdeki okurlarımızdan özür diliyoruz.

Politika, bugüne kadar ulaştığı okurlarıyla olsun, bundan böyle ulaşacağı okurlarıyla olsun, güçlü ve sağlam bir okur kitlesine dayanıyor. Bu, gazetenin, duyduğu kıvanç kadar sorumluluğunu da artırıyor. Ulaştığımız başarılar, aştığımız engeller ve henüz giderilemeyen eksiklikler üzerinde topladığımız dikkatler, okurlarımızdan aldığımız destekle birlikte yürüyor. Bugüne kadar belirttiğimiz bir gerçeği yinelemek istiyoruz. Demokrasinin yeminli dostu olanların, emekçi halkımızın, ilerici yurtsever insanlarımızın günlük gazetesi olan Politika, okurlarının her yönlü katkılarıyla daha ileri adımlara hazırlanıyor. Atılan her adımın başarısı, gazetede çalışanlarıyla tüm okurlarımızın çabalarının birleşmesiyle, birbiri içinde örülmesiyle olanaklı oluyor.

Burada bir-iki noktayı açmak istiyoruz. Birincisi şu: Artık Politika'nın tiraj kısıtlaması yok. Bundan bir süre önce zorunlu olarak yapılan baskı miktarındaki kısma, sona erdi. Bunun anlamı, Politika'nın, bundan böyle, kendine ulaşacak «artış isteklerini, aynı miktarlarda karşılama» olanağının varlığıdır.

Bu haber, sanırız, pek çok yöredeki okurlarımızı rahatlatacaktır. Ancak burada yapılması gerekeni de birlikte söylememiz gerekiyor. Gazetemizi istiyor, fakat bulamıyorsunuz. Ne yapmanız lazım? Ankara ve İstanbul'da iseniz, telefonlarımız hergün gazetemizde çıkıyor. Bize bir telefonunuz ve Politika'nın bulunmadığı yeri bildirmeniz yeterli. Bu iki ilin dışında iseniz, isteklerinizi ya bize bir mektup ile iletme olanağınız var, ya da bulunduğunuz il ya da ilçedeki yetkili başbayi kanalıyla. İsteklerinizi ilettiniz, ama durumda bir değişiklik olmadı. Bu takdirde, Politika'ya karşı belli birtakım zorluklar gösteren (ve bir kısmı tarafımızca bilinen) kimi bayilerin bölgesinde bulunuyorsunuz demektir ki bu durumu lütfen bir kez daha bize iletiniz. Böylesi yerlere kesinlikle ağırlık verilecektir.

İkinci nokta şu: Artış talebi bize yakın zamanda ulaşan il ve ilçelerin istekleri 2 gün önce yerine getirildi. Bu il ve ilçelerin isimlerini yayınlar ve okurlarımızın ilgisine sunarız.

Zonguldak, Bolu, Babaeski, Çorlu, Edirne, Kırklareli, Lüleburgaz, Bandırma, Gönen, Çanakkale, Keşan, Aydın, Muğla, Turgutlu, Uşak, Selçuk, Denizli, Nazilli, Beşikdüzü, Ordu, Rize, Sinop, Sürmene, Karabük, Erzincan, Kars, Isparta, Afyon, Çorum, Kırıkkale, Merzifon, Tokat, Amasya, Niğde, Ceyhan, Haruniye, Islahiye, Osmaniye, Adıyaman, Elazığ, Malatya, Van, Batman, Ergani, Nizip, Siirt, Urfa, Antakya, İskenderun, Tarsus, Elbistan, Maraş, Balıkesir, Kocaeli, Bursa, Eskişehir, Tekirdağ, Adapazarı, İzmir, Sivas, Ankara, Samsun, Trabzon, Erzurum, Kayseri, Konya, Antalya, Mersin, Adana, Diyarbakır ve Gaziantep.

Kıbrıs'lı okurlarımızın taleplerini ise bundan bir süre önce karşılamış isteklerini yerine getirmiştik.

Yukarıda adı geçen il ve ilçelerin dışında, gazetemizin bulunmadığı yörelerle ilgili artış istekleri tarafımıza ulaştığı zaman ive-

(Devamı 7. Sayfa'da)

SAĞCI BASINDAN SEÇMELER

Sağcı basında devalüasyon ve IMF

Son haftanın konusu kuşkusuz devalüasyon ve IMF. Sağcı basın bu konuda tam anlamı ile ilginç inciler döktürdü. MC döneminde IMF'den kredi alınacağı yönündeki haberleri en büyük puntolarla sunanlar, şimdi akıl almaz bir IMF düşmanı kesildiler ve devalüasyon bahanesi ile kalemlerinin ucunu CHP'ye çevirdiler.

Tabii, bu seçmelerin esas sözünü, seçmelerin sonuna doğru sunduğumuz Tercüman'ın yazarı Güneri Civaoğlu söyledi. Civaoğlu, IMF'ye teşekkür sallayıp, devalüasyona «münasiptir» fetvasını verdikten sonra ekledi: Sıra şimdi işçi ücretlerinin dondurulmasında...

Evet, ağızdan çıkan bakla bu. Ama biz önce şöyle bir göz atalım sağcı basına ve dünün IMF şakşakçılarının nasıl birer anti-emperyalist kesildiklerini ibretle görelim.

Son Havadis devalüasyonun özüne pek itiraz etmiyor da, devalüasyon sonrası önlemleri alamayacağını veri kabul ettiği hükümeti vurmaya çalışıyor.

Son Havadis'in birinci sayfasındaki köşe yazarı Abdullah Uraz 1 Mart günü şunları yazdı:

> **Hükümetin, devalüasyonla birlikte, bu ilacı zararsız hâle getirecek hiçbir şey düşünmediği ve hatta niyeti olmadığı da ortadadır. Düşünülen sadece para bulmak, bunun için devalüasyon yapmak, böylece fiyatları artırmaktır. Bu durum ise, ülkeyi kısa zamanda daha feci duruma getirecektir. «Parayı değerlendireceğiz» diyen Ecevit, devalüasyonla paramızın değerini düşürecektir. İki aydır devalüasyon söylentisi ile ihraç mallarımız satılamaz, işçi dövizi gelmez olmuş, ayrıca açıktan kazanmaya alışanlara çok geniş imkan verilmiştir. Devalüasyon daha yapılmadan zararları görülmeye ve çekilmeye başlanmıştır.**

... VE YAŞASIN İMF

Ağır top Tercüman'ın arada sırada yazanlarından Zafer Atay 27 Şubat gününden IMF övgüsüne başladı. Tercüman böylece diğer sağcı basından belirgin bir ayrılık gösterdi ve bunu sonuna kadar korudu. Zafer Atay şöyle yazdı:

> **Bu paketin içerisinde devalüasyondan turistik savurganlığımızın durdurulmasına kadar bir çok tedbir vardır. Eğer IMF bunları yeterli görürse beklenen «Yeşil Işık»ı yakacaktır. O zaman çeşitli kredi kuruluşlarından yeni imkanlar sağlanabilecektir.**
>
> **Burada da hayalci olmamak gerekir. Bir anda önümüze milyarlarca doların yığılacağını ve bunları istediğimiz gibi harcayacağımızı sanmayalım.**
>
> **Kısacası, daha dün «IMF'ye hayır» ve «IMF kahrolsun» diyenler bile artık gerçekleri görmüşlerdir.**

IMF BUYRUĞU

3 Mart günü Bayrak başyazarı, boks maçında kaşı yarılan boksörün rakibinin sürekli o noktaya yumruk sallaması gibi, gene devalüasyon ve IMF ilişkilerine değindi. Üstelik ders verircesine. A. Edibali «Bir İktisat Dersi Devalüasyon Çıkmazı» başlıklı yazısında şöyle dedi.

> **IMF'nin istek, hatta buyruğu üzerine gerçekleştirilen bir operasyonu iktisat verileri ışığında savunmak imkânsızdır. Bu operasyon Türkiye şartlarının bir gereği değildir. Sırf IMF buyruğu olduğu için yapılmıştır.**
>
> **Türkiye'ye 1974'ten beri uygulanan çift taraflı ambargonun (ekonomik ve askeri ambargonun) Türkiye'yi içine soktuğu çıkmaz karşısında, Türkiye kendisine ambargo uygulayan Batı finans çevrelerine boyun eğmeye zorlanmaktadır. İMF'nin devalüasyon şartı da bunlardan biridir.**

MEĞER BİZ SANAYİLEŞMİŞİZ

Hergün'ün yazarı Enver Altaylı ise öylesine anti-emperyalist kesilmiş ki biz şaşırdık. Şaşkınlığımız, komandocuların nasıl olup da bu kadar kılık değiştirebildiklerine ve yutturmacanın bu kadarına:

> **IMF ve Dünya Bankası Türkiye'nin son yıllarda sanayileşme konusunda attıkları adımlardan tedirgin olmuşlardır. Milletlerarası dev sermaye şirketlerinin çıkarlarına ters hareket etmiyeceğini umdukları CHP Genel Başkanı'nı seçimler öncesinde çeşitli şekillerde desteklemişlerdir. IMF ve Dünya Bankası yetkilileri, ileri sürdükleri şartların Ecevit tarafından kabul edileceğini bilmektedirler. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik krizden kurtulması, ne pahasına olursa olsun kalkınma hızının arttırılması, yeni yatırımların yapılması ile mümkün olacaktır. Yeni yatırımlar, istihdam meselesinin çözümünde yardımcı olacaktır.**

REKOR BAYRAK'TA

Sağcı basında «devalüasyon, IMF» gibi konulara en çok yer ayıran gazete de Bayrak oldu. 28 Şubat'ta Bayrak'ta Abdullah Yaman şöyle yazdı:

> **Evet, bütün Batı dünyası ve ABD nasıl aynı fikri telkin etmektedirler, Ecevit hükümetine. Avrupa Konseyi Sosyalist Grubu, aynı şeyi söyledi. IMF'nin isteklerine boyun eğmelisiniz. Avrupa Parlamentosu Raportörü Karasek aynı şeyi söyledi: IMF'nin dediklerini yaparsanız, Avrupa dimdik yanınızda bulunacak. ABD zaten IMF'den yana beyanat verip duruyor. Velhasıl Avrupa ve Amerika, atalarımızın bir düsturunu yeniden haklı olarak ortaya çıkarmıştır: Küfür tek millettir...**

ŞİMDİ Mİ GELDİ AKLINA?

Bir gün sonra Bayrak'ın başyazısında A. Edibali, CHP'nin daha önce IMF üstüne yazıp söylediklerini hatırlattı ve fırsatı kaçırmadı.

> **İkinci MC Hükümetinin baş meselesi de, işte bu 70 sente muhtaç hale gelmiş denilen Türk ekonomisine döviz bulmaktan ibaret olmuştur. Ve o zamanki iktidar tıpkı bugünkü iktidar gibi, İMF ile pazarlık masasında oturmuştu. Ve yine o günkü iktidarın Maliye Bakanı, bu maksatla Amerika'ya gitmiş ve bazı temaslarda bulunmuştu.**
>
> **İşte bu dönemde solcu, Ecevitçi ne kadar partizan varsa, hepsi bir ağızdan Türkiye'nin İMF'ye ipotek edildiğini yazmışlardır. Karikatüristinden başyazarına kadar hepsi, aynı şeyi yazdı çizdi.**
>
> **Şartlar değişmedi. Değişmedi ama iktidar değişti ve partizan basın şimdi İMF ile ilişkiler şöyle dursun, İMF'yi savunuyor. Evet İMF'yi savunuyor.**

CİVAOĞLU'NUN AĞZINDAKİ BAKLA

Ancak devalüasyon ile ilgili en ilginç ve en önemli değerlendirme hiç kuşkusuz, Tercüman'ın Genel Yayın Müdürü Civaoğlu'ndan geldi. Üslubu ve sorunları ele alışıyla diğer sağ yazarlardan (Tercüman'dakiler dahil) ayrılan ve bakkal dükkanı işleten tüccar ile «manager» dediğimiz işadamları arasındaki fark kadar sağcı kalemler içinde dikkati çeken Civaoğlu, minik «tehdit» kırıntılarını da ihmal etmediği 2 Mart günlü yazısında şöyle yazdı:

> **Üç büyük devalüasyonu takip eden üç siyasi iktidar değişikliği hiç kuşkusuz Ecevit Hükûmeti tarafından da değerlendirilmiş olmalıdır. Bu açıdan bakarak cesur bir vaziyet alış karşısında bulunduğumuzu söyleyebiliriz..**
>
> **Ayrıca tarihteki üç büyük tecrübe, ekonomistlerimize, bürokratlara, siyaset kadrolarına iktisadi sarsıntıları ve toplumun tepkilerini yumuşatacak tedbirleri alma dersini vermiştir. Devalüasyon yan ekonomik ve sosyal tedbirlerle birlikte getirilmektedir..**
>
> **Görülüyor ki, CHP Hükûmeti bir yumuşak inişin imkânlarına sahiptir. Hatta, yumuşak inmiştir de.. Ancak sosyal, siyasal depremlere karşı ılımlı yaklaşım, ekonominin arayışlarına cevap getirmeyebilir.. O takdirde, başarısız bir ekonomik operasyonun faturasını ödemek sözkonusu olacaktır..**
>
> **Öte yandan, büyük ölçüde İMF'nin isteklerine paralel uygulamaların sergilendiğini söyleyebiliriz. Düşük kalkınma hızı.. Dar bütçe.. Kısıtlanmış dış ticaret hacmi.. 14 katsayıya çakılan memur maaş katsayısı.. Tasarruf tedbirleri, vergi düzenlemeleri... Ve şimdi de devalüasyon... Bu tedbirlerle hükûmetin İMF'nin turuncu ışığına yaklaştığını öne sürebiliriz..**
>
> **Ekonominin son acı ilâcı ise, genel İMF telkinleri doğrultusundaki «işçi ücretlerinin dondurulması, hiç değilse kontrole alınmasıdır..»**
>
> **Ecevit, bu acı ilaca baş vurmadan İMF'de yeşil ışık yaktırabilecek midir?**
>
> **Öyle sanıyoruz ki, gündemdeki önemli soru budur...**

«YÜZ KIZARTICI TESLİMİYET»

Bayrak'ın başyazarı 2 Mart günü de aynı konuya eğildi. A. Edibali, devalüasyonu şöyle değerlendirdi:

> **Neresinden bakılırsa bakılsın, durum bir faciadır. Bir yüz kızartıcı teslimiyettir. Ve Batı toplumu işte bundan ibarettir. Emperyalizm dediğimiz de budur. Herhalde, bu anormal devalüasyonun tek hayırlı tarafı, Türkiye'nin nasıl bir gerçek, ama gizli esaret zinciriyle ellerinin kollarının bağlı bulunduğunun ilân edilebilmesidir. ABD bankerlerinin (Dünya Bankası, Para Fonu, Newyork bankerleri), sekiz ay önce ilân ettikleri yıkıcı programın birinci maddesi uygulanmıştır. «Türkler, etkili ve yıkıcı bir devalüasyon yapmalıdırlar». Acaba daha neler yapmamız emir buyrulmaktadır efendilerimiz tarafından!.**

SON SÖZ MİLLİ GAZETE'NİN

MSP'nin resmi sözcüsü Milli Gazete'nin zaten sayıları k[illegible] olan yazarları şu devalüasyon konusuna nedense pek iltif[illegible] etmediler.

Yalnız 3 Mart günü Affan Gençosman «Sermaye memnun, Ecevit memnun, ama ya vatandaş?» başlıklı bir yazı yazdı. Bu yazıdan ilginç bir bölümü hiç yorum yapmaksızın aynen aktarıyoruz.

> **Bugün devalüasyon yapılarak, hem de [illegible]le beri benzer değil, paranın değerini nerde[illegible]se yarı yarıya düşürerek, yine sermayeı[illegible] uluslararası para sömürücülerinin kan içi[illegible]lerin istekleri doğrultusunda, ne apaçık iste[illegible]leri yerine getirildi. Bu kadarla kalınac[illegible] sanmayın, bunların arkası gelecek, vatand[illegible] inim inim inletilecektir. Ekonomik önlem d[illegible]necek, n'apalım, enkazı temizliyoruz denec[illegible] şu denecek, ama vatandaş çekecektir. Ve[illegible] Koç, Sakıp Sabancı, Eczacıbaşı niye etkil[illegible]miyor bu ekonomik önlemlerden, enkaz [illegible]mizleme çalışmalarından da, dar gelirl[illegible] memuru, işçisi rençberi çekiyor, bunu so[illegible] yok.**
>
> **Bir bakıma, CHP'nin içyüzünü ort[illegible] koyması, kimin dümen suyunda gittiğini g[illegible]termesi bakımından, yerinde bir karardır [illegible] devalüasyon! Zararını milletce biz çeks[illegible] de...**

Waldheim Rodezya'daki "iç çözüm"ü geçerli görmüyor

Yurtsever Cephe, BM Güvenlik Konseyi toplantısına katılacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Zimbabwe kurtuluş güçlerinin katılımı olmadığı sürece, Rodezya sorununun çözümünün olanaksız olduğunu söylemiştir.

Waldheim, New York'ta yayınlanan bildirisinde, dün Rodezya'da Ian Smith ile «ılımlı»lar arasında varılan anlaşmanın geçersiz olduğunu ima ederek, «Rodezya sorununun çözümünü sağlayan anlaşmaya henüz varılmamıştır» demiştir.

Bilindiği gibi Zimbabwe Yurtsever Cephesi bu anlaşmanın beyaz azınlığın yönetiminin sürmesi anlamına geldiğini belirterek, bağımsızlığa dek silâhlı savaşı sürdüreceğini açıklamıştı.

Bilindiği gibi bir grup Afrika ülkesi de Rodezya sorununun görüşülmesi için BM Güvenlik Kurulu'nun bir an önce toplanmasını istemişlerdi.

Rodezya'da Irkçı Ian Smith rejimine karşı silahlı savaşım yürüten Yurtsever Cephe liderlerinin, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi toplantısına katılmak üzere New York'a gidecekleri bildirilmiştir.

Mozambik'te Robert Mugabe ile yaptığı iki günlük görüşmelerden sonra geçen gün bir açıklama yapan Yurtsever Cephe lideri Joseph Nkomo Güvenlik Konseyi'nin Rodezya ile ilgili özel gündemli toplantısında kendilerinin de hazır bulunacaklarını açıklamıştır.

Bilindiği gibi, Rodezya'da Başbakan Ian Smith ile ülkedeki üç «ılımlı» siyah lider aralarında anlaşmaya varmışlar, ancak varılan anlaşma Yurtsever Cephe tarafından kabul edilmemiştir. İngiltere ve Amerika ise yaptıkları açıklamalarda, Yurtsever Cephe'nin katılmadığı bir anlaşmanın «uygulanılabilirliği» konusunda şüpheli olduklarını belirtmişlerdir. Ancak sonra anlaşmayı desteklemişlerdir.

BM silahsızlanma toplantısı için kampanya açıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BM Genel Kurulu'nun 23 Mayıs - 28 Haziran 1978 tarihinde yapacağı silahsızlanma konusundaki özel toplantı ile ilgili olarak, basın-yayın araçlarında geniş bir bilgilenme kampanyası açılmaktadır. Türkiye'de de Birleşmiş Milletler Türkiye Enformasyon Bürosu, bütün yayın organlarının başyazarlarına ve yazarlarına gönderdiği bir yazı ile konuyu açıklamıştır. Yazıda belirtildiğine göre, bu özel toplantı ile ilgili olarak çeşitli yazılar hazırlanacak ve yine bütün yayın organlarına gönderilecektir.

Bu yazıya ek olarak gönderilen bir broşürde ise, silahsızlanma konusundaki özel toplantı dönemi tanıtılmaktadır. Broşürde, Genel Kurul Çağırısı, Özel Dönemin Geçici Gündemi, Özel Dönem Hazırlık Komitesine Üye Ülkeler ve Silahsızlanma Konusundaki BM Yayınları bölümleri yer almaktadır.

Nötron'a karşı tepkiler büyüyor

NOTRON BOMBASINA KARŞI ÇIKAN HOLLANDA SAVUNMA BAKANI İSTİFA ETTİ

Norveç başbakanı da bombaya karşı çıktı

LAHEY (A.A.)

Nötron bombasının ülkesine getirilmesine karşı çıkan Hollanda Savunma Bakanı Roelof Kruisinga dün hükümetten istifa etmiştir.

Geçtiğimiz ay içinde Andreas Van Agt hükümeti içinde nötron bombası konusunda çıkan yoğun tartışmalarda, bombanın Hollanda'ya sokulmamasını savunan ve bazı hükümet üyeleri ile sert tartışmalara giren Savunma Bakanının istifası Kraliçe Juliana tarafından kabul edilmiştir.

Nötron bombası ile ilgili tartışmalar Hollanda hükümeti içinde ciddi bir bunalım yaratmıştır. Hollanda'nın nötron bombasına kesinlikle karşı çıkmasını savunan Savunma Bakanı ve Hristiyan Demokrat Parti Milletvekili Kruisinga, geçtiğimiz hafta içinde kamuoyuna yaptığı açıklamada, Hollanda Meclisi'nin, nötron bombasının ülkeye sokulmasına şiddetle karşı çıkacağını belirtmiştir.

Dışişleri Bakanı Christoph Van Der Klaauw ise Savunma Bakanının yaptığı açıklamanın hükümeti bağlamadığını ve kendisinin kişisel görüşleri olduğunu belirten bir açıklama yapmıştır. Bu tartışma üzerine hükümet içinde doğan bunalım, Savunma Bakanının istifasına kadar uzamıştır.

Hollanda hükümeti içinde nötron bombasına karşı olanlarla, NATO'nun bu silaha sahip olmasını isteyen üyeleri arasında tartışmaların önümüzdeki günlerde de sürmesi beklenmektedir.

Bu arada ABD'nin nötron bombasını seri olarak üretip bunları Batı Avrupa'ya yerleştirme planına karşı gösterilen diğer tepkiler de sürmektedir. Norveç Başbakanı, ABD'nin bu planlarından endişe duyduğunu söylemiş ve nükleer silahların geliştirilmesi ile insanlığa karşı yeni bir tehlikenin ortaya çıktığına işaret etmiştir. Barış sorunlarını inceleyen Stockholm'deki Uluslararası Enstitünün Müdürü ise, silahlı kuvvetlerini nötron bombası ile donatmayı düşünen NATO'nun stratejisinin çılgınca bir strateji olduğunu söylemiştir.

Vietnam Başbakanı Fam Van Dong Sri Lanka'da

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Resmi bir ziyaret için Hindistan'a gitmiş olan Vietnam Başbakanı Fam Van Dong, Sri Lanka'ya da bir ziyarette bulunmuştur. Bu ziyareti sırasında bir demeç veren Dong, Kamboçya ile aralarında olan sınır anlaşmazlığını barışçı yolla çözmekten yana olduklarını belirtmiştir. Sri Lanka Cumhurbaşkanı ile görüşen Dong Cumhurbaşkanına, Vietnam hükümetinin sınır anlaşmazlığı ile ilgili tutumunu açıklamıştır. Bilindiği gibi bu tutum, her iki silahlı kuvvetin sınırdan beşer kilometre geri çekilmesi, hemen ateşkesin sağlanması ve anlaşma görüşmelerine başlanması önerilerini içermektedir.

Bu arada yapılan açıklamaya göre, Vietnam ile Sri Lanka arasında ticaret ve kültür anlaşmaları imzalanmıştır.

LIBYA-SUDAN İLİŞKİLERİ DUZELİYOR

ALINAN HABERE GÖRE İLİŞKİLERİN DÜZELMESİNDE AFRİKA BİRLİĞİ ÖRGÜTÜ'NÜN ÖNEMLİ KATKISI OLDUĞU BİLDİRİLİYOR

TRABLUS (THA)

Libya ile Sudan'ın uzun süreden beri gergin olan ilişkilerini düzeltmekte olduğu bildirilmektedir. UPİ'nin haberine göre Afrika Birliği Örgütü'nün çabaları sonucunda Libya ile Sudan sınırlarını birbirlerine yeniden açma ve ilişkilerini normalleştirme konusunda anlaşmışlardır.

Libya ile Sudan arasındaki ilişkiler 1976 yılı yazında Sudan'da Cafer -l - Numeyri rejimine karşı girişilen bir darbe girişiminin ardında Libya'nın bulunduğunu Numeyri'nin iddia etmesi üzerine bozulmuştu.

Mısır'daki Filistinlilerin hakları kaldırılıyor

KAHİRE, (THA)

Mısır'da yaşamakta olan yaklaşık 95.000 Filistin'linin bugüne kadar yararlandıkları hakların iptal edileceği ileri sürülmektedir. UPİ Ajansının Kahire'den bildirdiğine göre, El-Ahram Gazetesi Genel Yayın Müdürü ve AAHDO Başkanı Yusuf El Sebai'nin öldürülmesinin ardından Mısır hükümeti tarafından bu konuda açıklanan karar uygulamaya konduğu taktirde, Mısır'da yaşayan onbinlerce Filistinlinin oturma ve çalışma izni almaları gerekecek ve daha önceki uygulamadan farklı olarak her türlü kişisel eşyaları üzerinde gümrük ödemeleri gerekecektir.

Kararın yürürlüğe girmesi durumunda özel bir anlaşma ve özel izin olmaksızın Filistinliler devlet görevleri elde edemeyecekler ve özel işleri ancak diğer yabancıların bağlı olduğu kurallara göre yapabileceklerdir. Öte yandan, Mısır'da okuyan Filistinli öğrenciler içinde kişi başına 500 dolardan 1.200 dolara kadar döviz ödemeleri gerekecektir.

Mısır ile Filistin Kurtuluş Örgütü arasındaki ilişkilerin hızla kötüleşmesi Lübnan'daki sağcılar arasında da kaygılara neden olmuştur. Lübnanlı sağcı Hristiyanlar Mısır'ın, ülkesinde bulunan Filistinlileri, alacağı önlemlerle, Mısır'ı terke zorlaması durumunda Filistinlilerin büyük bir olasılıkla Lübnan'a göç edeceklerini ve bunun da ülkede sayıları 400.000'e ulaşan Filistinlilerin sayısını hayli arttıracağını ileri sürmektedirler.

★ MISIR IMF'DEN 300 MİLYON DOLAR KREDİ ALIYOR

ALINACAK KREDİNİN ÖDEMELER DENGESİNDEKİ AÇIĞIN KAPATILMASI İÇİN KULLANILACAĞI BİLDİRİLİYOR

Bu arada, Kahire'de yayınlanan El-Ahram Gazetesi, Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) Mısır'a önümüzdeki üç yıl içinde yaklaşık 300 milyon dolarlık kredi vereceğini açıklamıştır.

Bir IMF heyetinin geçtiğimiz günlerde Kahire'ye yaptığı ziyaretin sonuçlarını değerlendiren El Ahram Gazetesi, IMF'den alınacak kredinin ödemeler dengesindeki açığın kapatılması ve ekonomik reformların gerçekleştirilmesi için kullanılacağını iddia etmiştir.

Malta karşı çıkınca Belgrad bildirisi imzalanamadı

BELGRAD (THA-UPI)

Belgrad Konferansı'nda yayınlanacak ortak bildiri, konferansa katılan ülkelerin en küçüklerinden olan Malta'nın karşı çıkması üzerine imzalanamamıştır.

Yedi aydan beri devam eden konferansın ortak bildirisi olarak yayınlanacak olan taslak üzerinde diplomatlar genişletilmiş toplantılarda ve gayri resmi kulislerde 12 saat çalışmışlar, ancak Malta, bildiri taslağının son biçimini benimsememiştir.

olaylar ve gerçekler
bilge dicleli

Nötron'a hayır

Son günlerde nötron bombasına ilişkin gelişmeler hayli hızlandı. Dünya halkları, ABD emperyalizminin ve NATO ülkelerinin, silahın üretilmesi ve tüm dünyada yaygınlaştırılması yolundaki girişimlerini bilinçli bir biçimde lanetlerken, kimi ülkelerin aldıkları kararlar da dikkati çekiyor.

Federal Almanya'da muhalefet partileri, yani Almanya'da demokrasiyi alabildiğince kısıtlamak arzusunda olan CDU ce CSU, sık sık nötrona ilişkin toplantılar yapıyorlar. Niyetleri, silahın nasıl allem edilip kallem edilip ülke topraklarına bir an önce yerleştirileceği.

Hollanda parlamentosunun son oturumlarından birisinde çok acı ve aynı zamanda komik bir şey oldu. Muhalefetteki İşçi Partisi'nin, silahın kınanması ve Avrupa'ya getirilmemesi için çaba sarfedilmesi yolundaki önerisi, çok az bir oy farkıyla reddedilirken, hükümet temsilcileri: «Ama biz NATO üyesiyiz. Gerçi bu silahın Avrupa'ya getirilmesi çok kötüdür, ama caydırıcı yanını düşünelim. Bir de NATO'cuları kızdırtmayalım.» diyorlardı. Ne dostluk değil mi? İnsanların geleceği, Hollanda hükümeti temsilcilerinin gözü önünde, NATO'cuların saldırı ve ölüm tehditlerinden sonra geliyor. Yani önce eşyalar, mallar, sonra insanlar. Ve gözleri, insanlar olmadıkça, bu eşyaların hiçbir işe yaramayacağını görmeyecek kadar kör olmuş.

Öte yandan Hindistan hükümetinin önemli bir kararı var. Amerika'ya ihraç edilen maymunların satışını durdurdu. Hindistan hükümetin gerekçesi söz konusu maymunların, nötrona ilişkin denemelerde kullanıldıkları. Yani Pentagon, nötronun canlılar üzerindeki etkilerini deneyemesin istiyor Hindistan hükümeti.

Bu arada Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu 10. Genel Kurulu'nda da gündeme geldi nötron. Dünyamızın ilerici gençliğini bir potada eriten Kongre, bu silahın yasaklanması için acilen eylemler konmasına, mitingler yapılmasına ve kamuoylarının harekete geçirilmesine karar verdi.

Budapeşte'de bir araya gelen sosyalist ülkeler komünist ve işçi partileri temsilcileri de silahsızlanmanın giderek acilleştiğini vurguluyorlar, nötron silahının dünya insanlarını tehdit etmeğe devam ettiğini saptayarak, acilen girişimlerde bulunulması gerektiğini açıklıyorlardı.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü toplantıları, tüm ülkelerde kutlanırken, dünya kadınları silahsızlanmanın, barışın altını çiziyorlar ve nötron silahının çocukların ve gençlerin yaşamları önüne dikilen bir engel olduğunu söylüyorlar. Dünya kadınları, bu silahın yasaklanması için savaşım verme kararlıklarını dile getiriyorlar.

Nisan ayında yapılacak olan Dünya Sendikalar Federasyonu 9. Genel Kurulu hazırlık çalışmalarında, nötron silahına karşı savaşım yine ön planda. Dünya emekçileri, en güzel ve en özlenen değer olan barışı yaratmak için seferber olduklarını bu kongrede dile getirecekler. Eylem programlarında, bu görev, başta yer alıyor.

Ve Cenevre'de Dünya Barış Konseyi'nin çağırısıyla toplanan uluslararası konferansta nötron, lanetlenen, istenmeyen ve karşı çıkılacağı açıkça bildirilen en tehlikeli silahların başında yer alıyor, ırkçılık, faşizm, sömürgecilik, yeni-sömürgecilik ve insan düşmanı herşey ile birlikte lanetleniyordu.

Dünya halkları, nükleer silahları, nötron bombasını istemediğini her alanda ve her fırsatta dile getirirken, NATO'cuların, ABD emperyalizminin eşyaları, malları koruyup cana kıyan bu silahı savunması neden?

Çünkü onlar, insanlar olmadıkça, malların, eşyaların hiçbir işe yaramayacağını görmeyecek kadar kör olmuşlar. Kapitalizm, onların ileriyi görme yeteneklerini yok etmiş. Ameliyat gerekli.

dünyada geçen hafta

★ NIKARAGUA'DA TOPLU KIRIM

Nikaragua diktatörü Somoza'ya karşı halkın giriştiği protesto eylemleri, artık toplu kırımlarla bastırılmaya çalışılıyor. Geçen hafta Masaya kenti halkına karşı askeri birlikler top ateşi açtılar. Yüzlerce ölünün yanı sıra kentin bazı mahalleleri de yerle bir oldu. Bu arada, BM'e, Nikaragua'da insan haklarının çiğnendiğini belirten bir rapor verildi. Nikaragua Dışişleri Bakanı ise, ayaklanmaları Küba ve Sovyetler'in planladığını iddia ederek olaya yeni bir CIA çeşnisi kattı. Fakat Somoza düşünme ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasağı da kaldırmak zorunda kaldı.

★ ABD KÖMÜR İŞÇİLERİ YAPİLAN SÖZLEŞMEDEN HOŞNUT DEĞİL

ABD'nin 11 eyaletinde üç aydır sürmekte olan kömür işçileri grevine Carter müdahale etti. Sendika toplusözleşmeyi imzaladı. Ancak 166 bin işçinin önemli bir bölümü, yapılan sözleşmeden hoşnut kalmadı ve gösteriler yapmaya başladı. 6 Mart'taki oylamada, toplusözleşmenin işçiler tarafından reddedilmesi bekleniyor. Carter, böyle bir durumda, orduyu kullanma tehdidini elinde koz olarak tutuyor.

NEO - FAŞİST EYLEMLER HIZ KAZANIYOR

Avrupa ve Amerika'daki neo-faşist örgütlerin eylemleri son hafta içinde özellikle İtalya ve Federal Almanya'da hız kazandı. İtalya'da neo - faşistler birçok kişinin ölümüne neden oldular. Federal Almanya Adalet Bakanı ise, neo - faşist gruplara karşı soruşturma yapılmasını nihayet adli makamlardan isteyebildi.

BELGRAD'DA SONUÇ BELGESİ TASARISI HAZIRLANDI

Belgrad Konferansının uzun tartışmalara yolaçan sonuç belgesi tasarısı hazırlandı. Batılı ülkeler, önce sosyalist ülkelerin sonra da tarafsız ülkelerin hazırladığı tasarıları daha önce veto etmişlerdi. Batılı ülkeler, insan hakları sorununu ön plana sürüp Avrupa güvenliğini arka planda bırakarak, diğer ülkelerin içişlerine karışma bahaneleri yaratmaya çalışmışlardı. Ancak son belgenin, iyimser bir hava yarattığı ve kimsenin içişlerine karışma istemi taşımadığı bildiriliyor.

KOLOMBİYA'DA HALK SEÇİMLERİ BOYKOT ETTİ

Kolombiya belediye seçimlerine katılma oranı, ülke tarihindeki en düşük sayıyı bularak % 30'da kaldı. Kolombiya halkı, içinde bulunduğu kötü yaşamı bu biçimde de protesto ediyordu.

ÇİN HALK TEMSİLCİLER MECLİSİ TOPLANDI

Çin Halk Temsilciler Meclisi Mao'nun ölümünden bu yana ilk kez toplandı. Toplantıda, Çin'in ana sorunlarına ilişkin konuları ele alınmadı. Daha çok, parti ve devlet yönetim kademelerini ele geçirmek için birbirleri ile mücadele eden hizipler arasındaki politik manevralarla geçti. Çok uzun vadeli ekonomik planın kabul edilmesi de gerçekçi bir yaklaşım olarak görülmüyor.

BUTTO SAFDIŞI BIRAKILMAK İSTENİYOR

Pakistan'ın geçici diktatörlüğü son olarak ülkede bütün siyasi çalışmaları yasakladı. Diktatörlük, bu kararla, diğer partileri de saf dışı bırakma yollarını açmış oldu.

SOSYALİST ÜLKELER KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİLERİ TOPLANTISI

Avrupa'daki sosyalist ülkelerden, Küba'dan ve Moğolistan'dan temsilcilerin katıldığı ve Vietnam'ın bir gözlemci gönderdiği «Sosyalist ülkeler komünist ve işçi partileri merkez komiteleri sekreterleri toplantısı»nda, silahsızlanma ve nötron bombasının yasaklanması için daha büyük çabalar harcama kararı alındı. NATO ülkelerindeki gerici çevrelerin yumuşmaya karşı gösterdikleri direncin de yenilmesi gerektiği vurgulandı.

İsrail ve Falanjistler Lübnan'a saldırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçen gün İsrail birlikleri tarafından desteklenen sağcılar, Güney Lübnan'a karşı yeni bir saldırıya geçmişlerdir. Bu arada İsrail uçakları da Güney Lübnan üzerinde uçuşlar yapmışlardır. Bildirildiğine göre dün de Lübnan yurtsever güçleri ile Filistin güçleri, İsrail askerlerinin ve sağcıların giriştikleri bir saldırıyı püskürtmüşlerdir. Lübnan yurtsever güçleri ile Filistinliler, saldırganların bir kaç savaş arabasını tahrip etmişler ve bir Amerikan yapısı tank ele geçirmişlerdir.

Alman koalisyonunda anlaşmazlık büyüyor

HAMBURG (ANKA-DPA)

Almanya'da 1969 yılında kurulan Sosyal Demokrat-Hür Demokrat koalisyonunun giderek yıprandığı ve iki koalisyon ortağı arasındaki 9 yıllık ilişkinin eski sıcaklığını hayli yitirdiği bildirilmektedir. Ortaklık kurulduğu sıralarda her iki partinin de sosyal reformlar için verdikleri vaadleri de uzun süredir devam eden dünya ekonomik bunalımının etkileri nedeniyle artık veremedikleri, politik gözlemcilerce kaydedilmektedir.

TASS'ın direktörü dış tanıtma komitesi başkanı oluyor

MOSKOVA, (ANKA - DPA)

Sovyet resmi «TASS» ajansının Direktörü Leonid Semyatin'in, Komünist Partisi Merkez Komitesi bünyesi içinde oluşturulmasına karar verilen «Dış Propaganda ve Tanıtma» Bürosu Başkanlığına getirileceği bildirilmektedir.

Semyatin, görevini 1970'ten beri sürdürmekteydi ve aynı zamanda Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi üyeliği görevinde bulunmaktaydı. Cuma günü verdiği bir habeirnde TASS ajansı, Samyatin'in başka bir göreve getirileceğini bildirmiş, ancak resmi Sovyet yetkilileri bu konuda bir açıklama yapmamışlardı.

Bu arada Semyatin'den boşalan yere, Sovyetler Birliği'nin Bonn Büyükelçisi Valentin Falin'in getirilebileceği de belirtilmektedir.

DEMOKRATİK ORGUTLERDEN HABERLER

İKD ÇANKAYA ŞUBESİ, VALİ'DEN SALDIRILARIN FAİLLERİNİN YAKALANMASINI İSTEDİ

İlerici Kadınlar Derneği Çankaya Şubesi Başkanı Filiz Kardam Ankara Valisi Tekin Alp'e açık mektup vererek MC döneminde İKD'ye yöneltilen saldırıların faillerinin yakalanmasını istemiştir. Kardam, saldırıların halen artarak devam ettiğini hatırlatarak «Bu tür baskılar ne dernek üyelerini yıldırabilir, ne de demokratik kadın hareketini durdurabilir» demiştir.

TÜM-İTÜ-DER, İTÜ'YE SALDIRILARIN SONUÇSUZ KALACAĞINI BELİRTTİ...

TÜM-İTÜ-DER adına bir açıklama yapan Timur Semerci, faşist baskıların son günlerde değişik boyutlara ulaştığını, bu arada faşist saldırıların kişileri aşarak devlet kurumlarına yöneldiğini belirterek bu ve buna benzer saldırıların özellikle İTÜ'deki öğrenimi engelleyici, ve okuldaki düzeni ve birliği bozucu nitelikte olanların sonuçsuz kalacağını vurgulamış, rektörlüğün faşist saldırılar karşısında okulu kapatma yoluna gitmemesini istemiştir.

★ TÜM-DER DİYARBAKIR ŞUBESİ «CHP EZİLEN SINIF VE TABAKALARIN SESLERİNE KULAK VERMEZSE MC'DEN FARKI KALMAZ»

TÜM-DER Diyarbakır Şubesi Başkanı Salih Demirkan yaptığı açıklamada CHP ve onun Genel Başkanı Bülent Ecevit'in seçim öncesi memurlar için verdiği vaadleri yerine getirmesini istemiş, «CHP ezilen sınıf ve tabakaların seslerine kulak vermediği zaman, CHP iktidarı ve MC iktidarı arasında fark kalmıyacaktır» demiştir.

IMF reçetesiyle pahalılığı önlemek olanaksız

HABER MERKEZİ

Son devalüasyon kararının ardından, Hükümet yetkililerinin «fiyat artışlarının önleneceği» yönündeki sözleri, IMF'nin reçetelerine uyulduğu sürece, gerçekleştirilmesi olanaksız bulunmaktadır.

IMF'nın dayattığı ekonomik reçetelerin, devalüasyon'un ve diğer ekonomik önlemlerin yükünü tamamen halk kitlelerinin sırtına yükleyeceği konusunda ısrar eden ekonomistler, **«Hükümet, pahalılığı halkın sırtından alabilmek için, önce IMF'nin dayattığı reçeteleri bir yana itmek zorundadır»** şeklinde konuşmaktadırlar.

Devalüasyon'dan sonra Hükümetin kesin bir tercih noktasına geldiği kaydedilmekte ve fazla **seçenek** olmadığı belirtilerek, **«Hükümet ya IMF'nin çizdiği yolda ilerleyecektir yada ekonomiyi IMF'den yani uluslararası tekelci sermayeden bağımsızlaştıracak köklü girişim ve dönüşümlerde bulunacaktır»** denmektedir.

Pahalılığın önlenmesi için ekonomistlerce öngörülen **üç temel önlem** bulunmaktadır.

Buna göre, Hükümetin, devalüasyon sonucu ithal edilen hammadde ve yarı mamul fiyatlarındaki yüzde 30'luk artışın mamul eşya fiyatlarına yansımasını önlemek için, büyük sanayi tekellerini **kâr oranlarını düşürmeye** zorlaması gerekmektedir.

İkinci bir önlem, Hükümetin çok köklü bir vergi reformu ile yüksek gelir dilimlerini yüksek oranda vergilendirmesi ve böylece sağlanan kaynakları kamu sektörünün sanayi yatırımlarına yöneltmesi olarak belirtilmektedir.

En temel önlem olarak ise dış kredi kaynaklarında Amerika, Federal Almanya gibi emperyalist sisteme dahil ülkeler yerine uzun vadeli ve çok düşük faizle kredi veren Sosyalist sisteme dahil ülkelere yönelinmesi gereği vurgulanmaktadır.

DEVALÜASYONUN DOĞAL SONUÇLARI

İSTA muhabirlerinin Ankara ve İstanbul'daki çeşitli ekonomi uzmanlarından derledikleri bilgilere göre, sanayi ürünleri maliyetlerinin son devalüasyonla yüzde 30 oranında artması doğal bulunmaktadır. Buna neden olarak da Türkiye sanayiinin büyük ölçüde ithalâta dayalı olması gösterilmektedir.

Sanayi ürünleri maliyetlerindeki en az yüzde 30'luk artışın, sanayi tekellerinin kâr oranları düşürülmediği sürece mamul maddelere yansıması da kaçınılmazlık taşımaktadır. Bu durumda tüm mal ve hizmet üretim sektörlerinde önemli maliyet artışları olacaktır.

Ancak Hükümetin kuruluşu sırasında önemli girişimlerde bulunan büyük sanayi tekellerinin ve sermaye gruplarının **kâr oranlarını** düşürecek ekonomik uygulamalara büyük direnç gösterecekleri ve bugün için destekler gördükleri hükümete karşı çıkacakları bilinmektedir.

VERGİ REFORMU NE OLACAK?

Pahalılık yükünü halkın sırtından indirmek için alınması gereken ikinci temel önlem olarak önerilen vergi reformunda ise büyük gelir dilimlerinde yer alanların yüksek oranda vergilendirilmesi istenmektedir.

Dar gelirlilerin vergi dışı bırakılmasına kadar uzanacak böylesine köklü bir vergi reformunda, özel sektörün kişisel tüketime yada sanayi yatırımına aktaracağı fonların, devlet elinde toplanması gerektiği de kaydedilmektedir.

Bu durumda kaynak sıkıntısı içinde büyük açıklar veren Kamu İktisadi Kuruluşları'nın (KİT'lerin) iç finansman gereksinimleri karşılanabilecektir.

DIŞ KAYNAK VE DIŞA BAĞIMLILIK

Pahalılık yükünün halkın sırtına binmemesi ile ilgili üçüncü ve temel önlem önerisi de dış kredi kaynaklarıyla ilgili bulunmaktadır.

Sanayicilerin kâr oranlarını düşürerek devalüasyonun etkilerinin halka iletilmesini önlemeyi ve yüksek gelir dilimlerindekileri yüksek oranda vergilendirerek kamu yatırımları için iç kaynak sağlamayı başaran bir hükümetin **«dış ödemeler dengesi»**nin gene de büyük açık vereceğini kaydeden ekonomi uzmanları, **«dış kredi»** olanaklarının genişletilmesini zorunlu bulmaktadırlar.

Ancak dış kredi kaynağının kapitalist ekonomilerden sağlanmaya çalışılması halinde, kredilerin özel sektörde kullanılmasının dayatılacağına kesin gözüyle bakılmaktadır. Bu ise ekonomistlerce savunulan **«pahalılığı önleyecek üç temel önlem»**i tamamen geçersiz hale getirecektir.

Bu durumda verdikleri kredilerin kamu kuruluşlarınca kullanılmasını ve ağır sanayi yatırımlarına ayrılmasını ön koşul olarak ileri süren **Sosyalist Sistem**'e başvurmak gerekecektir. Ancak bu ciddi bir **«dış ekonomik politika»** tercihini de birlikte getirmektedir.

IMF'NİN REÇETELERİ NE DİYOR?

Ekonomistlerce savunulan **«pahalılığı önleyecek üç temel ekonomik önlem»**e karşılık, Türkiye'ye dış kredi sağlaması için Hazine Genel Müdürü Aysel Öymen başkanlığındaki Türk heyetinin görüşmeler yapmaya gittiği ve merkezi Washington'da bulunan IMF, çok farklı öneriler getirmekte ve kredi için bu önerilerinin uygulanmasını dayatmaktadır.

Nitekim daha MC hükümeti döneminde IMF'nin öngördüğü koşullardan bir bölümü uygulanmış, devamını ise Ecevit hükümeti uygulamaya koymuştur.

Derlenen bilgilere göre, IMF, Türkiye'den özellikle şu önlemleri almasını istemektedir:

— **Tarımsal üretimde hükümetçe sürdürülen destek alımları politikasının değiştirilmesi ve tarımsal ürün destek alımlarında uygulanan taban fiyatların düşük tutulması.**

Ecevit Hükümeti tütün taban fiyatlarında bu öneriye uymuş ve tütün taban fiyatını Ege Bölgesinde beklenenin çok altında tutmuştur. Marmara ve Karadeniz piyasalarında da muhtemelen bu politika uygulanacaktır.

— **Para ve kredi hacminin daraltılması ve kalkınma hızının düşürülmesi.**

Ekonomistlerce bu yatırımların ve özellikle kamu yatırımlarının azaltılması hatta durdurulması anlamına gelmektedir. Bu uygulamada pahalılığın yanısıra önemli bir işsizlik artışı ile karşılaşılması kaçınılmaz görülmektedir.

— **KİT'lerin açığının kapanması için KİT mamullerine zam yapılması.**

KİT mamullerine zam yapılması halinde tüketicinin hem dolaysız olarak (Sümerbank, Şişe Cam, Et ve Balık Kurumu Mamulleri) hem de dolaylı olarak (Etibank, Demir Çelik, Petkim, Kömür İşletmeleri, Alimünyum mamulleri) etkileneceği ve Türkiye'nin gerçek bir **«pahalılık cehennemine»** dönüşeceği savunulmaktadır.

ENFLASYON KAPIDA

Konuyu inceleyen ekonomi uzmanları, ayrıca **KİT'lerin açığının kapanması ve** yüksek taban fiyat politikası uygulanması halinde Hükümetin önünde para basmaktan başka yol kalmayacağını ileri sürmektedirler. Bunun ise dolaysız bir şekilde **«enflasyon»** demek olduğunu kaydetmektedirler.

Bu arada bazı hükümet üyelerinin polisiye önlemlerle pahalılığı önleme önerileri uzmanlarca **«hayalci ve bu güne kadar çeşitli defalar denenip sonuçsuz kalmış göstermelik önlemler»** şeklinde değerlendirilmektedir.

televizyon

19.00 BEYAZ YUNUS

25. Bölüm yayınlanacak.
(Bu dizi ne zaman bitecek?)

19.20 EVRENDE İKİ KONU

İlkokul öğrencileri ışık ve ışık enerjisi konusunu tartışıyorlar. (Çocuklar ekran başına)

20.00 HABERLER

20.50 NEFES ALMAK İÇİN

(Yararlı)

21.00 ÇAĞDAŞ EDEBİYAT DİZİSİ (MUTSUZLAR)

3. Bölüm yayınlanacak.
Taylor ve Duncan Santenna'nın ülkesine gidiyorlar.
(Anti-komünizm devam ediyor)

21.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

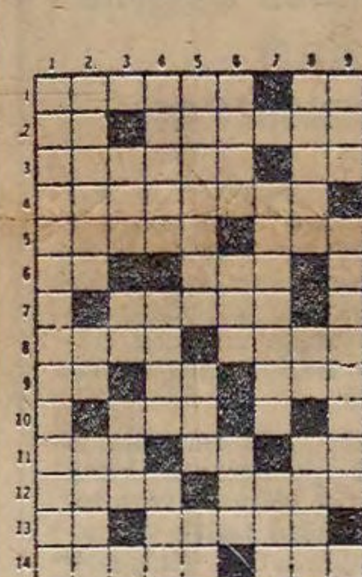
(Meraklılar izleyebilir)

22.15 ENERJİ BUNALIMI (1. Bölüm)

Dünyada ve özellikle Türkiye'deki enerji bunalımı ve bundan çıkış yolları inceleniyor. (Yararlı)

22.45 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1 — Verilen bir emrin unutulmayarak yapılmasını sağlamak için üsteleyerek hatırlatma - İlgi zamiri 2 — Hafniyumun simgesi - Madenlerin eskime yolu ile birleşmesi 3 — Tutsaklık - Selenin simgesi 4 Gümrük ve Tekel Bakanının Soyadı 5 — Bir sayı - Sezdirme 6 — TERSİ, Müzikte duraklama - Bir erkek adı 7 — Yunanistan'ın başkenti 8 — Fnomen - Dinsel tören 9 — TERSİ, namus - TERSİ, hayvan evi - Bir göz rengi 10 — Bilinmeyenden haber verme yöntemi 11 — Maksim Gorki'nin bir romanı — TERSİ, ilave - Bir soru. 12 — Şef - İlişkin, değgin. 13 — Trabzon'un bir ilçesi - Kas. 14 — Ekşitilmiş üzüm suyu - Gelecek (Eski dilde).

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Haydari Kampı adlı eseri ile yurdumuzda tanınan Yunan yazarı 2 — Ağızdan ağıza dolaşan hikaye - Bir nota - Divan edebiyatı isimlerinden biri. 3 — Gelecek - Gümüşün simgesi - Fare tuzağı - 4 — Tüylü çuha - Avrupa'da bir nehir - Uyanık, gözü açık 5 — Yeniliğe açık, çağdaş - Birinci bir emir 6 — Yanlış - Çocuk doğuran - Tavır 7 — Öldürme - İyi, güzel 8 — Bölüm - Vilayet - TERSİ, Çayda bulunan bir madde. 9 — «Olur mu» anlamında bir kelime - Eski Alman başbakanlarından - TERSİ, İridyumun simgesi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Cengaver. 2 — Emir - Erik. 3 — Neden - hO. 4 — gK - Vatman. 5 — İç - Grizu. 6 — Ziyafet. 7 — Arafat. 8 — Yaya - Höt. 9 — tlG - sA - Ha. 10 — MTA - Al - Mr. 11 — Rivayet. 12 — Akamet. 13 — Oy - AKEL. 14 — Vaiz - Terk.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Cengiz Aytmatov. 2 — Emekçi - Alt - yA. 3 — niD - Yaygara. 4 — Grev - Ara - İkaz. 5 — nagfa - SAVAK. 6 — Ve - treF - Alamet. 7 — Gr - ltaH - Yele. 8 — rihaZ - Töhmet. 9 — Konut - Tart - Ok.

radyolar

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklâmlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun havaları
14.32 Entrümantal Hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türküler Geçidi
21.20 Tangolar
21.40 Güfteler ve Söyledikleri
23.00 Haberler
23.10 Şarkılar
23.40 Türküler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Programlı Müzik
00.55 Kısa Haberler
01.00 Kapanış

TRT 2

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 Klâsik Eserler
10.00 Pazartesi Konseri
10.45 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Seçilmiş Eserler
12.45 Çok sesli Koro
13.00 Konser Saati
14.30 Halk Ozanlar Bölge Sanatçıları
15.00 Günün Konseri
16.00 Plak Albümünden
17.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
17.30 Oda Müziği
18.30 Klâsik Türk Müziği
19.00 Müzikli Dakikalar
20.00 Yurttan Sesler
20.30 Küçük Konser
21.00 Çağdaş Sahnede Müzik
21.45 Türküler
22.00 Müzik Takvimi
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

TRT 3

08.00 Gün başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Türküler
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Şarkılar
10.30 Ruh Sağlığı
10.50 Küçük Konser
11.20 Şarkılar
11.50 Deyişler ve Ezgiler
12.20 Bilim ve Hayat
12.40 Şarkılar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Uygarlık Yolunda
14.45 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziği
17.00 Büyük Eserler
18.00 Türk Halk Müziği
18.30 Sözden Saza
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Küçük Koro
20.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Şarkılar
21.15 Sanatçı Gözüyle Kentler
21.35 Melodiler Geçidi
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Gece Konseri
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler

tiyatro

İSTANBUL

ŞEHİR TİYATROLARI:
FATİH (26 53 80) «Zengin Mutfağı» Perşembe Cuma 21.00- Cumartesi 15.00-21.00 «İşgal» Çarşamba 21.00 Pazar 15.00-18.00
HARBİYE TİYATROSU:
KAFATASI (Nazım Hikmet) Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi 15.30 ve 21.00
EŞEĞİN GÖLGESİ (Haldun Taner) Çarşamba 21.00 Pazar 15.30 ve 18.30
BİR ŞEFTALİ BİN ŞEFTALİ (Samet Behrengi(Cumartesi 11.00
KADIKÖY (36 31 21) «Sapak» Çarşamba, Perşembe, Cuma 21.00 Cumartesi, Pazar 15.30-21.00.
TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: (44 79 58) «Cesaret Ana ve Çocukları» Çarşamba, Perşembe, Cuma 18.30, C.tesi 15.30-21.00, Pazar 15.30.
ÜSKÜDAR: (33 03 97) Pazartesi Salı oyun yok. «Ay Işığında Şamata» Her gece 21.00, C.tesi 15.30. «Yorgun Savaşçı» Pazar 15.30. «Taranta Babu'ya Mektuplar» Pazar 13.00. «Birlikten Kuvvet Doğar» (Çocuk Oyunu) Çarşamba 14.30, Pazar 11.00

ANKARA

DEVLET TİYATROLARI:
KÜÇÜK TİYATRO: (11 11 68) «Sekiz Kadın» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
YENİ SAHNE: (11 72 40) «Aklı Başında Bir Adam» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ALTINDAĞ (16 59 02) «Babaevi» Pazartesi hariç her gün 15.00-20.30.
ANKARA DEVLET OPERA VE BALESİ: (11 24 30 - 21 30 19) Pazartesi «Midas'ın Kulakları» (F. Tüzün), Çarşamba «La Traviata» (G. Vendi), Perşembe «Üçlü Bale» Cumartesi «Yarasa» (J. Strauss) 20.30.
ÖZEL TİYATROLAR:
ÇAĞDAŞ SAHNE (27 77 01) Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi 16.45-18.15.
AST (17 56 31) «Sakıncalı Piyade» Pazartesi hariç her gün 15.30-18.30 -20.30. (Pazartesi film gösterileri.)
NİSA SEREZLİ-TOLGA AŞKINER (25 08 16) «Nalınlar» Pazartesi hariç her gün 18.30.-21.15.
ANKARA BİRLİK (29 62 80) «Güneşin Katli» 16.00-20.30.

mini yorum

«CESARET ANA VE ÇOCUKLARI»

Bertolt Brecht'in aynı adlı oyunundan yola çıkılarak sahnelenen «Cesaret Ana ve Çocukları» Tepebaşı Deneme Sahnesi'nde ilgiyle izlenmeye devam ediyor. Beklan Algan'ın titiz bir çalışmayla yönettiği oyun hem niteliği, hem de sahnelenme yöntemi açısından ilgi çekmeye devam edecek görünüyor.

MUTLAKA GÖRÜLMELİ

sinema

İSTANBUL

BEYOĞLU
AS (47 63 15)
EMEK (44 84 39) Kartal Kondu (4. Hafta). M.Caine-Rİ.
DÜNYA (49 93 61) Buzdan Göğüsler (2. Hafta) A.Delon-RF
FİTAŞ (49 93 61) Havaalanı 78-R.Reed-Rİ
KONAK (48 26 06) Havaalanı 78-R. Reed-Rİ.
LALE (44 35 95) Hababam Sınıfı Tatilde (2. Hafta) M. Özkul
YENİ MELEK (44 42 89) Sokak Kadını -S.Kristel- Rİ
İPEK (22 25 13) 1. Hedefteki Adam -T.Yiğit 2. Sıralardaki Heyecan -B.Ersoy
ŞAFAK (22 25 13) 1. Sokak Kadını -S.Kristel- RT

KADIKÖY:
REKS (36 01 12) Hababam Sınıfı Tatilde (2. Hafta)
SÜREYYA (36 06 82) Acımasız -G. Kennedy- Rİ
ÜSKÜDAR (33 24 75) 1.Ava Giden Avlanır- F.Cansel 2. Aşk Dediğin Laftır -A.Okay.

ANKARA

NERGİZ Çöpçüler Kralı (2. Hf. (R) Kemal Sunal 12-14-16-15. 20.45
SİNEMA BATI (18 83 23) Kuduz (RO) Marily Champers 12.15-15.30-16.45-19-21.15
KÜÇÜKESAT:
KIZILIRMAK (25 53 93) Havaalanı (RO) P. Graves-J.Greene 14.15-16.30-18.45-21.15
SİNEMA AKÜN (27 76 56) Hedefteki Adam (RO) Antonny Quınn 12.15-14.16.45-19-21.15
TALİP 20 00 39) Skandal (RO) F. Nerol. Castoni 14.30-16.45-19-21.30
KAVALIDERE (26 73 79) Çöpçüler Kralı (2. Hf.) (RO) Kemal Sunal 14.30-16.45-19 - 21.30
MALTEPE DERYA (29 96 18) 1-Çöpçüler Kralı (2. Hf.) (RO) Kemal Sunal 2- Kara Murat Şeyh Gaffar'a karşı C.Arkın 12.15 devamlı
BAHÇELİEVLER:
ARI (13 48 73) Sokak Kadını (RO) Sylvia Kristel- J.Dallesandro 12-14-16.15 - 18.30. 21..00

nöbetçi eczaneler

İSTANBUL

BEYOĞLU:
TEPEBAŞI (49 22 31), NEMLİ (49 51 37), CANDAN (45 33 56), DENİZ (49 41 25), YENİ (49 43 78), KILIÇLI (Kasımpaşa Kuyu Sok 18-20) BANKALAR (44 21 12)

BEŞİKTAŞ:
ALTINAY (47 60 62), ÖZDEN (Gayrettepe Saatçıbayırı 5), SERKAN (64 21 34), YENİ ŞİFA (48 32 83), TURHAN (Arnavutköy)

ŞİŞLİ:
GÖKNİL (47 96 42), PAMİR (40 29 34), YILDIZ (46 49 01), ÖMÜR (47 55 12), NİLGÜN (64 28 73), KARACA (Sultanselim Cad. 9-2) AYHAN (46 14 90)

SARIYER:
METE (62 16 62), YALVAÇ (Hekim Ata Cad. Ekinci Sok. 14)

FATİH:
FUAT BAYER (21 20 20), YILDIZ (21 64 99), NUMUNE (21 60 39), ORAL (21 83 39) ŞİFA (25 88 37), ÇAKMAK (21 56 00)

EMİNÖNÜ:
CAN (28 27 44), YENİ ÇEMBERLİTAŞ (22 69 69), LALELİ FERAY (27 40 77)

EYÜP:
PETEK (23 34 10), BALKAN (Eski Londra Asvaltı 92), ÖMÜR (Reşadiye Cad. 34/1), SİLAHTAR (21 66 28)

ZEYTİNBURNU:
HÜLYA (Nuripaşa Mah. 64 Sok. 3),

GAZİOSMANPAŞA:
PAZARİÇİ (Ordu Cad. 22), GÜNÜŞEN (Küçükköy)

KADIKÖY:
MODA CEVİZLİK (37 08 19), HÜLYA (37 74 85), SELAMİÇEŞME (56 53 03), ÖRDAL (58 46 57), GÜNEŞ (55 13 76), PAPATYA (58 46 52), KUTLU (Erenköy İstasyon Hatboyu 15/6)

KARTAL:
YENİ KARTAL (53 45 74), SEVEN (54 11 25), ŞİFA (52 03 13), ERGÜN (Karayolları Cad. 21/A), CEVİZLİ (52 02 70)

ÜSKÜDAR:
ALEV (33 08 453 İSKELE (33 28 51), MERİH (33 37 63), İLKİN (33 27 20), ŞİRİN (Alemdağ Cad. 11 B), ÇAKMAK (Çakmak Mah. Bağlı Sok. 4 C).

ADALAR:
DENİZ (Kınalıada)
BÜYÜKADA (Büyükada)

ANKARA

BAHÇELİEVLER:
BİLGE (13 45 12), ANADOLU (Bahçelievler 4. Cad. 145), CAVİDAN (Balgat Ziyabey Cad. 268)

YENİMAHALLE:
CANDAN (Yenimahalle İvedik Cad. 163), AKŞİT (Yenimahalle Çarşısı 45), ÖZGE (Demetevler 3. Cad. Sok. 65/A),

CEBECİ:
SİNA (19 38 72), BEZGİNOĞLU (Talatpaşa Bul. 165/D), BOĞAZİÇİ (Kayaş Mah-Ceylan Cad. 156/D), KARASU (Abidinpaşa Tıp Fak. Cad. 211).

KAVAKLIDERE:
EMEL (18 14 65), ÇELİK (Küçükesat Cad. 70/B), OYA (A.Ayrancı Güvenlik Cad. 48/A), AYLA (Seyranbağlarfı 102-C) YENİ ESİN (Hoşdere Cad. 16/1)

YENİŞEHİR — KIZILAY:
BOYACIOĞLU (Gençlik Cad. 22/C), UĞUR (11 33 22), KIZILAY (17 05 41), NİLGÜN (17 45 63) TOKER (Sıhhiye Yakıtçılar Sok. 12/4)

SAMANPAZARI — ULUS:
İBRAHİM ÜNAL (11 91 72), ZEYNEP (24 03 83), DOĞANAY (10 65 13),

ALTINDAĞ:
TELSİZLER (Altındağ Babür Cad. 21), AYTAN (Önder Mah. Komürcü Yolu 31), ALAŞAM (Aydınlıkevler Uzayan Sok. 118/A), ARZUM (Etlik Cad.), İĞDELİ (Yalı Kavak Sok. 3/A).

SİNCAN:
YENİ CEYLAN (Sincan Bucağı Vatan Cad. bila No.)

GÖLBAŞI:
ÖZSOY (Gaziosmanpaşa Konya Yolu Üz. 104/A).

önemli tel.

İSTANBUL

YANGIN:

Fatih	24 11 24
Beşiktaş	48 33 84
Sarıyer	62 14 06
Adalar	51 60 81
Beyoğlu	40 77 77
Üsküdar	33 20 30
Kadıköy	36 08 72
Bakırköy	71 64 66
İstinye	63 60 20

TREN:
Haydarpaşa: 36 04 75 - 36 20 63
Sirkeci: 27 00 50

VAPUR:
Şehir Hatları Danışma: 44 42 33
Deniz Yolları Danışma: 49 18 96

UÇAK:
Taksim 45 24 54
Sirkeci: 22 88 88-28 48 08
Gümüşsuyu: 45 70 55

ANKARA

Demiryolları Danışma: 11 06 20
T. H. Yolları Danışma: 22 27 20
Yangın: 00
Sıhhi İmdat: 08 - 24 13 20
Elektrik Havagazı arıza: 29 34 25
Su arıza: 10 55 15
B. Zabıtası şikayet: 24 32 85
Trafik şikayet: 19 33 81-19 33 82
Karayolları Haberalma: 17 49 93
Ankara Hastanesi: 19 21 80
Atatürk Sanatoryumu: 14 30 86
Doğumevi: 24 22 93
T. Fakültesi Hastanesi: 19 21 60
Belediye Hastanesi: 25 06 05

Son 1 yıl içinde parakende fiyat artışları yüzde 51,6'ya ulaştı

ANKARA (İSTA)

Ticaret Bakanlığı Konjonktür ve Yayın Müdürlüğü'nün saptamalarına göre, son devalüasyondan önce Ocak ayında perakende fiyatlar yüzde 4 ve toptan eşya fiyatları da 4.3 oranında artış göstermiştir. Aynı kaynaktan edinilen bilgiye göre, son bir yıl içinde perakende fiyat artışları da yüzde 51.6'ya ulaşmıştır. Son devalüasyonun Mart ve Nisan fiyat artışlarını çok daha büyük oranda etkileyeceği de bildirilmektedir.

★ FİYAT ARTIŞLARININ EN ÜST DÜZEYDE GERÇEKLEŞTİĞİ ÜÇ İLİMİZ DİYARBAKIR, SAMSUN VE ESKİŞEHİR
☆ EN DÜŞÜK İLLER İSE ŞÖYLE: ORDU, ANTALYA, ERZURUM VE İSTANBUL
★ OCAK AYINDA PERAKENDE FİYATLAR % 4, TOPTAN EŞYA FİYATLARI İSE % 4,3 ARTTI
☆ SON DEVALÜASYONUN ETKİSİNİN NİSAN AYINDA GÖRÜLECEĞİ BİLDİRİLİYOR

Öte yandan, **Devlet İstatistik Enstitüsü**'nün onbir büyük kentte yaptığı saptamalara göre, **Ocak ayı içinde** perakende fiyatlar yüzde 2.3 ile yüzde 7.8 arasında artış göstermiştir. **Fiyat artışlarının en yüksek düzeyde gerçekleştiği üç ilimiz, sırasıyla Diyarbakır, Samsun ve Eskişehir kentleri olmuştur.** Ocak ayı içinde perakende fiyatlar, Diyarbakır'da yüzde 7.8, Samsun'da yüzde 6.1 ve Eskişehir ilinde de yüzde 6 oranında artmıştır.

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün saptamalarına göre, perakende fiyat artışlarının en düşük düzeyde kaldığı dört ilimiz, sırasıyla **Ordu, Antalya, İstanbul ve Erzurum** kentleri olmuştur. Ocak ayı içinde perakende fiyatlar, Ordu'da yüzde 2.3, İstanbul'da yüzde 2.4, Antalya ve Eskişehir illerinde de yüzde 2.3 oranında artmıştır.

Öte yandan, **Devlet İstatistik** Enstitüsü'nün saptamalarına göre, onbir büyük kentimizde son bir yıl içinde perakende fiyatlar, yüzde 40.4 ile yüzde 46.5 arasında artış göstermiştir. Perakende fiyat artışlarının en yüksek düzeyde gerçekleştiği üç ilimiz, sırasıyla Ordu, Adana ve Samsun kentleri olmuştur. Ocak ayı içinde perakende fiyatlar, Ordu'da yüzde 46.5, Adana'da yüzde 46.1 ve Samsun'da da yüzde 45.9 artmıştır.

Perakende fiyatların en düşük düzeyde kaldığı üç ilimiz ise, sırasıyla Diyarbakır, Erzurum ve İzmir kentleri olmuştur. Ocak ayı içinde perakende fiyatlar, Diyarbakır'da yüzde 40.4, Erzurum ve İzmir illerinde de yüzde 44.1 oranında artmıştır.

PERAKENDE FİYAT ARTIŞLARI (YÜZDE OLARAK)

İLLER	SON BİR YIL	OCAK AYI
ANKARA	44.8	3.5
İSTANBUL	45.3	2.4
İZMİR	44.1	3.8
ADANA	46.1	3.3
ANTALYA	44.2	2.8
DİYARBAKIR	40.4	7.8
ERZURUM	44.1	2.8
ESKİŞEHİR	45.9	6.0
ORDU	46.5	2.3
SAMSUN	45.9	6.1

Fransız Seçimleri
Marchais — Peyrefitte
TV Tartışması

-1-

FRANSA'DA SEÇİM KAMPANYASI BÜTÜN YOĞUNLUĞUYLA SÜRÜP GİDERKEN, PARTİ YÖNETİCİLERİNİN TELEVİZYONDA YAPTIKLARI İKİLİ, ÜÇLÜ TARTIŞMALAR DA TÜM DİKKATLERİ ÜZERLERİNDE TOPLUYOR. BU TARTIŞMALARDAN BİRİ, RAYMOND BARRE HÜKÜMETİNİN ADALET BAKANI ALAİN PEYREFİTTE İLE FRANSIZ KOMÜNİST PARTİSİ GENEL SEKRETERİ GEORGES MARCHAİS ARASINDA YAPILDI. AŞAĞIDA BU İLGİNÇ TARTIŞMANIN ÖZETİNİ YAYINLIYORUZ.

Tartışmayı açan George Marchais, Fransa'nın şimdiki Adalet Bakanı'ndan Barre hükümetinin bir bilançosunu yapmasını istedi. Tartışmanın bu noktadan yönlendirilmesin istedi ve şöyle dedi:

George Marchais: 1973'de Fransızlara herşeyi vaad ettiniz. Verdiğiniz bütün sözleri gerçekleştirme olanağına sahiptiniz. Bugün ise hesap verme zamanınız gelmiştir. Siz tutucu ve klasik sağcılardansınız. Ben de emekçilerin temsilcisiyim. 12 Mart'ta ise söz konusu olacak olan zenginlerin malum politikalarının devam mı edeceği, yoksa emekçilerden yana bir politikanın mı gündeme geleceğidir.

İş arayanların sayısı, sizin zamanınızda artmıştır. 500 bini aşmıştır. CGT ye göre, yüzde 10'u aşan enflasyon da sizin armağanınızdır.

Dış ticaretimiz durgunlaştı. Ülkemizin yabancı ülkelere ekonomik bağımlılığı büyük bir oranda arttı. Dört yılda frank marka oranla değerinin 1/4'ini kaybetti ve ülkemiz şimdiye kadar hiç bu kadar borçlanmadı. Bütün bunlar niye böyle? Çok basit bir neden yüzünden: emekçilerin yaşamı giderekten zorlaşırken zenginlerin zenginliği giderekten artıyor. Fransız sanayi şirketleri 1975 yılın aoranla % 40 kâr artışına sahipler.

Geçen yıllarda kendiniz de Giscard d'Estaing'in tutucu olduğunu söylemiştiniz. Şimdi Fransız sağı lehine seçim kampanyasına giriyorsunuz.

Alain Peyrefitte, sözü burada kesti: «Ben mi? Ne zaman yaptım bunu? Ayrıca siz kendiniz de kimi kişileri göklere çıkardığınız halde, şimdi onlara karşı konuşuyorsunuz. Örneğin Soljenitzin. Soljenitzin Sovyetler Birliği'nde demokrasi olmadığını söylüyor. Buna de dersiniz?»

George Marchais: Bakanın Giscard d'Estaing konusunda istediği kanıtı gösteriyor ve devam ediyor:

«Hep böyle yaparsınız. Her zaman kolaylığı seçersiniz. Yılda üç-dört kez Sovyetler Birliği'ne gidip, ziyafetler verirsiniz. Sovyet yöneticilerinin başarılarını översiniz. Fransa'ya gelip Fransız Komünist Partisi Genel Sekreterini karşınızda bulunca da, Sovyetler Birliği'ne saldırırsınız. Eğer Brejnev'e söyleyecekleriniz varsa, kendisine söyleyin. 12 Mart'ta nerede oy vereceğiz? Moskova'da mı? Fransa'da mı?

Ben sizin izlediğiniz politikayı tartışmak istiyorum. Hükümetinizin bilançosunu çıkartalım, bakalım ne yapmış diyorum. Siz ise kaçıyor, Soljenitsin'e sığınıyorsunuz. Bu bilançoyu çıkartmaktan kaçmanız bile, yaptığınız işten memnun olmadığınızı gösteriyor. Fransa için yalancı bir adalet bakanına sahip olmak kadar büyük bir dram olamaz.»

Alain Peyrefitte: «Hayır, biz tüm sözlerimizi yerine getirdik. Bu yolda çalıştık. Fakat petrol krizi ve petrol üzerinde dünya çapında oynanan oyun, bazı aksaklıkların çıkmasına yol açtı. Programımızda yerine getirilmeyen noktalar varsa, bu petrol sorunundan kaynaklanmaktadır.»

George Marchais: «Bugüne kadar tüm aksaklıkları petrol sorunu ile açıkladınız. Oysa 1978 bütçesinin sözcüsü olan Bay Papon, bunun böyle olmadığını kamuoyuna açıklamış durumda. Yani sizin sözcünüz, sizi yalanlamış durumda.

Enflasyonun iki temel nedeni vardır.

Birincisi, büyük tekellerin kâr hırslarıdır. Bu, fiyatların hızla artmasına yol açar. İkincisi ise, tanık olduğumuz büyük israflardır.»

Alain Peyrefitte: «Size katılmıyorum. Enflasyon bugün bütün dünyayı saran kaçınılmaz bir hastalıktır.»

Georges Marchais: «Enflasyon kaçınılmaz bir hastalık değildir. Başbakanınız Barre, Fransızların olanakların üzerinde bir yaşam sürdüklerini söylüyor. Enflasyonu da buna bağlıyor.

«Gazinolarda, kuyumcularda milyonlar harcayanların varlığı doğrudur. Barre'ın bu teşhisine katılıyorum. Fakat bunlar, milyonlarca insanın yoksulluğu zararına böyle yaşıyorlar. Işte enflasyonun gerçek nedeni de bu. Fransa'da 17 milyon insan yaşama sınırında sürünüyor. Her gün para ödemeyenlerin, daha doğrusu ödeyemeyenlerin gaz ve elektrikleri kesiliyor. Kiracılar kapı dışarı ediliyor. İşçilerin çocukları karınlarını doğru dürüst doyuramazken, binlerce ton sebze ve meyva denize atılıyor. Toplumumuzdaki adaletsizlikler, eşitsizlikler hiçbir zaman sizin hükümetiniz zamanındaki kadar artmamıştı. Bunu da itiraf etmek zorundasınız.»

Alain Peyrefitte: «Siz, belli konuları, insanların yoksulluklarını kendinize malzeme yapıp insanları kandırmaya çalışıyorsunuz. Sizin de politikanız bu.»

Georges Marchais: «Bizleri sürekli olarak bu biçimde suçlarsınız. Bizim politikamız dört temele dayanıyor.

Birincisi, toplumsal adalet ve toplumsal demokrasi istiyoruz. Emekçilerin insanca yaşayabilmeleri için daha iyi ücretler istiyoruz.

İkinci olarak, ekonomik demokrasi istiyoruz. Yani sizinkinin tam tersine ve yeni bir ekonomik gelişmenin sözkonusu olmasını savunuyoruz. Bu gelişme, tekellerin değil emekçilerin gelişmelerini amaçlayacaktır.

Üçüncüsü, politik demokrasi istiyoruz. Fransa, sizin hükümetiniz zamanında olduğu kadar boğuntuya uğratılmamıştı. Boğucu bir bürokrasi yarattınız. Emekçilere, tüm alanlarda özgürlük istiyoruz.

Politikamızın dördüncü temeli ise ulusal bağımsızlık ve diğer ülkelerle barış içinde yanyana yaşamaya dayanmaktadır.»

Alain Peyrefitte: «Ne demek istiyorsunuz? Fransa yeteri kadar bağımsız ve özgür değil mi yani?

Georges Marchais: «Değil tabii. Fransa hükümetine kimin gelmesi gerektiğini Carter ve Schmidt gelip buraya bildiriyorlar. Siz de onların sözlerine itibar edip onların sözlerine uyuyorsunuz. Cumhurbaşkanımız, bunların davranışlarını kınamak yerine, dışişleri bakanımız aracılığıyla kendilerine tebrik mesajları göndertiyor.

Bu demektir ki, içerisinde yaşadığımız bunalım, bir kader değildir. Bizim ileri sürdüğümüz dört ilke etrafında bu bunalımı aşmak mümkündür. Toplumumuzun ilerlemesini sağlamak, ileri bir demokrasinin yerleşmesine katkıda bulunmak, sizin kaderinizi aşmak da bizim ellerimizdedir.»

(DEVAM EDECEK)

tırmık

AYDIN ENGİN

Gene grup sözleşmeleri üzerine

Son yazımızda **«yarın gene bu konuya değineceğiz»** demiştik. Ama bir hesap hatası yaptık. Pazar günleri bu köşeye Süleyman Coşkun'un konuk geldiğini unuttuk. O yüzden bir gün gecikmeli olarak sürdüreceğiz.

Hatırlanacaktır tekstil işkolundaki toplusözleşme düzenini bilebildiğimiz ve becerebildiğimizce ayrıntılı anlatmış ve **«işte bu grup sözleşmesidir»** demiştir.

Grup sözleşmesinin temel şartı, sözleşme kapsamındaki işyerlerinin tümünün **tek bir sözleşmeye** bağlanm[illegible] Bunun doğal sonucu (yada öncesi) ise toplusözleşme görüşmelerinin tüm işyerleri için **tek bir taslak** üzerinde yürütülmesidir... demiştik.

Şimdi gelelim bilenin bilmeyenin, işine geldiğince ahkâm kesip ortalığı toza dumana boğmaya çalıştığı ve bulanık suda balık avlama yarışına giriştiği MESS sözleşmesine.

MESS sözleşmesi, maocusundan, **«öncü müfrezesine»**, oradan kerameti kendinden menkul **«işçi sınıfının partisi»**ne kadar her boydan ve her soydan çevrede **«grup sözleşmesi»** olarak değerlendirildi.

Sebep?

Basit. Bütün sözleşmelerin bitiş tarihi 1979 Eylül'üne gelmiş.

Breh, breh, breh... Şu akıldaneler bir yekinip, silkinip sendikaların başına geçseler de, sendikal mücadele düze çıkıverse artık... Öyle ya sendikal konulara bu kadar **«vukufiyet»** ile alimallah işverenlerin tozunu attırır bunlar. Bu yaşta bu zeka... Hayret...

Ayrıca MESS'cilerin de akıllarına turp sıkmak gerek. Hatta Vehbi'nin Kerrakesi'ne, Samancızade Sülalesi'ne söyleyip MESS yöneticilerini hemen değiştirtmek gerek. Öyle ya, **grup sözleşmesi** denen kazanımı tekelci sermayeye armağan etmek için, bunca zorlu bir greve girip, onca fabrikayı **atıl** hale getirmenin alemi var mıydı? Madem **grup sözleşmesi demek, başlangıç (yada: bitiş) tarihleri aynı olan sözleşmeler demektir**, o halde bu coooooook daha kestirmeden halledilirdi.

Evet, basiretsiz MESS yönetim kadrosu derhal değiştirilmelidir.

Çünki:

Toplusözleşme masasına oturan bir işveren (yada sendikası) ehven şartlar verdiği (yada aldığı) takdirde sözleşmenin bitiş tarihini kısa yada uzun tutabilir.

Kaldı ki buna da gerek yok.

Önemli olan işçileri aynı anda bir çok işveren ile toplusözleşme masasına oturtmak ise, bu çok kolay. Bir örnek verelim de kolay anlaşılsın bu **«çok kolay»** dediğimiz uygulama:

Diyelim ki dört işyeri var. Birinin sözleşmesi mayıs'ta bitiyor (yani yeni sözleşmenin görüşmeleri mayıs'ta başlıyor) ötekinin haziran'da, daha ötekinin temmuz'da daha daha ötekinin ağustosta...

Ve diyelim ki işverenlerin tümü de MESS'e bağlı. Yani sözleşmenin tüm yükünü MESS'e bırakıp kendileri sırtüstü yatıp yakıyorlar çubuklarını...

Eğer MESS uzmanları, mesleklerinin erbabı olsalar; değillerse **maocuların, öncü müfrezelerin**, kerameti kendinden menkul **«işçi sınıfı partisi»**nin akıldanelerine akıl danışsalar yapacakları belli.

Mayıs ayında sözleşme görüşmeleri başlayan işyeri adına masaya oturan uzmanlar, ilk toplantıya mazeret beyan edip gelmezler. İkincisine gelirler ama **bir** (herhangi bir) maddede takılıp, **«biz hele şunu bir müşavere edelim»** diye mehil isterler... Bunu sözleşme görüşmesinin her anında ve fakat uyuşmazlık zaptı tutulmasına olanak vermeyecek zaman dilimleri içinde sürdürürler ve gelirler Ağustos ayına. Hem de toplusözleşme görüşmesinde ciddi bir adım atmaksızın Haziran ve Temmuz'da başlayan diğer iki işyerine ait sözleşme görüşmelerinde ise, bu taktik daha da kolay. En azından kazanılacak zaman daha kısa...

Ve böyleceeee...

Bütün sözleşme görüşmeleri gelir dayanır ağustos ayına...

Eh, artık **grup sözleşmesi** kotarılmıştır. İşçi sınıfı dize getirilmiş, sendikal örgüt «yenik» düşürülmüştür.

MESS'ciler **kına** yakabilirler artık.

Hatta artan **kınayı** dileyenlere de dağıtabilirler...

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Ondörtler'in postalanması

Gürsel: "Dikta rejimine gidiyorlardı,, dedi

Ondörtler birlik içinde miydi ?

-12-

Ender Kâmil Boyacı

Benim için de türlü türlü söylentiler çıkardılar. (Tevkif edildi) dediler. Tâyin etmek istediler. Yassıada'ya gönderildi, dediler. Meğerse ne çok dostum varmış da, benim haberim yokmuş. Zamanla herşey açıkça ortaya çıktı. Ankara, 24 Aralık 1961. **(Talat Aydemir'in Hatıraları, s.83-86)**

ONDÖRTLER'in tasfiyesiyle birlikte İstanbul, İzmir, Bursa Emniyet Müdürlerinin de değiştirildiği dikkati çekmektedir. İstanbul Emniyet Müdürü Kurmay Yarbay Muammer Şahin, Akademilere öğretmen olarak atanıyor, yerine İzmir Emniyet Müdürü Nevzat Emrealp geliyor; İstanbul Emniyet Müdür Muavini Adnan Çakmak Bursa Emniyet Müdürlüğüne, Bursa Emniyet Müdürü Şebip Karamollaoğlu da İzmir Emniyet Müdürlüğüne atanıyordu. (14 Kasım 1960, Milliyet).

Ankara Emniyet Müdürü de değiştiriliyor, Ali Ulvi Sulukioğlu Ankara Emniyet Müdürlüğüne atanıyordu. Türkeş'çi olduğu ileri sürülen bütün görevliler değiştiriliyordu. Millî Emniyet Başkan Yardımcısı Naci Asutay ve Millî Emniyet İstanbul Müfettişi Nejat Kumuşoğlu da «Gölgedeki Adam»la kumpas kurmak üzere Roma'ya gönderiliyordu (14 Kasım 1960'da Napolidedirler).

13 Kasım'da uygulama ADAMINA göre oldu: TEREDDÜTLÜ KABİBAY'a, uzattığı tabancası için «inşallah sana kendi elimle iade ederim» denerek «insanlık ve mahviyet kârlık gösterildi.»

TEREDDÜTSÜZ TÜRKEŞ'in evine Kızıloğlu'nun adamlarıyla saldırılmış, kapıları kırılmış, beş çocuğu çılgına dönmüş, polislerin elinden babalarını almaya savaşmışlar ve etraf felâketli bir manzara seyretmiş!

(Gölgedeki Adam, [illegible], Milliyet, 10 Haziran 1966)

13 Kasım'da 14'lerin tasfiye edilmesi üzerine aradan 12 yıl geçtikten sonra bu TABANCA ÇEKME meselesi üzerine şunlar yazılmıştır:

«Dündar Bey (Binbaşı Dündar Taşer) 13 Kasım 1960'da kader birliği yaptığı, birbirlerine karşı gelmeyeceklerine dair yemin ettikleri, elinde her türlü imkân varken, HAYATLARI DAHİ ELİNDE VE TABANCASININ UCUNDA İKEN, HEM BU YEMİNE SADIK KALMAK VE HEM DE «YAZIK OLUR MERMİYE!» DÜŞÜNCESİYLE KURŞUNA ACIMAKTAN DOLAYI VURAMADIĞI ARKADAŞLARI TARAFINDAN Fas'a sürülmüştür...»

(Taşer İçin Ne Dediler?, Dündar Beye Dair, Ahmet Rıfat, DEVLET Dergisi, Sayı: 152, 21 Ağustos 1972, Sayfa: 8).

YURTDIŞINA SÜRÜLENLER:

«İkinci Millî Birlik Komitesi 16 Kasım'da çıkardığı 126 Sayılı Kanun'la **14'leri emekliye sevk etti; aynı gün çıkarılan ikinci bir kanunla** da (127 Sayılı Kanun) Dışişleri Bakanlığı dış teşkilâtında ondört müşavirlik, yani sürgün yeri ihdas etti. Bu kanuna istinaden 14'ler aşağıdaki **yerlere tâyin edildiler:**

Alparslan TÜRKEŞ: Yeni Delhi, Orhan Kabibay: Brüksel, Orhan Erkanlı: Meksika, Münir Köseoğlu: Stockholm, Mustafa Kaplan: Lizbon, Muzaffer Karan: Oslo, Şefik Soyuyüce: Kopenhang, Fazıl Akkoyunlu: Kabil, Rıfat Baykal: Tel-Aviv, Dündar Taşer: Rabat, Numan Esin: Madrit, İrfan Solmazer: Lahey, Muzaffer Özdağ: Tokyo, Ahmet Er: Libya.

(127 Sayılı) Kanun en az iki sene yurt dışında kalmayı öngörüyordu.

(O. Erkanlı, Anılar - Sorunlar - Sorumlular, s. 158)

CEMAL GÜRSEL KONUŞUYOR:

27 Mayıs Devrimini Finans - Kapital canavar[illegible] pençelerine kendi elceğizler[illegible]le teslim eden iki kişiden (öbürü İnönü) biri olan Gürsel, Na[illegible] elebaşı Türkeş ve onunla birlikte kurban edilen diğerlerinin Komite'den tasfiyesi [illegible], RADİKAL kanadın budanmasının verdiği rahatlık içinde şunları söylüyordu:

GÜRSEL: DİKTA REJİMİNE GİDİYORLARDI, DEDİ. (Milliyet, 15 Kasım 1960)

«... Komite üyelerinden BAZILARInin tahripkâr, sapık fikirlere doğru kaydıkları, iktidarı bırakmamak, ASKERİ BİR DİKTA İdaresi kurma yolunda çalıştıkları görülmüştür.

Bu üyeler Komite'nin çok ağır olan ve memleket meselelerini halledecek kanunlar üzerinde çalışmaktan ziyade memleket memleket gezerek garip fikirler yaymağa ve bazı teşekküllerle ve hatta ordunun genç ve masum elemanları ve büyük komutanları ile temasa ve bu suretle ba[illegible] hareketler hazırlamağa yeltenmişlerdir.

«Bu ahval memleketi yeni bir karışıklığa hatta korkunç kardeş kavgalarına götürme gibi feci bir hal almak ve vatanımız için ciddî tehlikeler yaratmak istidadı göstermeğe başlamıştı. Bu zevatı makul yola getirmek için eskiden beri yapılan gayretler, maalesef fayda vermemiş, onlar bildikleri yollarda devamda ısrar etmişler ve maruz kalacağımız tehlikeyi görmemezlikten gelmişlerdir. Ordunun vatanperver Komutan ve Subayları bu ahvali seziyor ve derin bir ıstırap içinde memleketi ve şereflerini düşünüyorlardı.

«Nihayet memleket için bir felâket mahiyeti alması muhtemel bu hale son vermek üzere Komite'yi feshe karar verdim ve Komite'nin çalışmalarını baltalayan unsurları tasfiye ederek emekliye sevketmek zarureti hissettim.»

KUYRUKLAR VE ON DÖRT'LER:

14'lerin affı (kuyrukların) son ümidini de yoketti... Türkeş, başı kopm[illegible] gövdesi sağlam ve kuyruğu oynayan düşük D.P.liler takımına kur yaparak, siyasal yatırım hesapları içinde idi. Türkeş'in tasfiyesi ile, finans-kapitalin hastalıklı ve isterik dölü, D.P.nin döküntülerinin son ümitleri de sönüp gitmiştir.

ONDÖRT'LERİN POSTALANMASI:

ONDÖRTLER'in tâyini yapıldı (17 Kasım 1960, Miliyet). Gürsel: Beni bertaraf etmekle herşeyi halledeceklerini sanıyorlardı, dedi... 18-24 Kasım tarihleri arasında 14'ler azar azar atandıkları yerlere gitmek üzere Türkiye'den ayrıldılar, o günlerdeki gazetelere bakalım:

19 Kasım : Fazıl Akkoyunlu gitti.
20 Kasım : 14'lerden altısı daha gitti.
21 Kasım : 14'lerden üçüncü grup gitti.
22 Kasım : Kabibay dün Brüksel'e gitti.
24 Kasım 1960 : Erkanlı'dan boşalan Milli Birlik Komitesi Sekreterliğine Mucip Ataklı getirildi, (Diğer sekreterler Sezai Okan ve Ekrem Acuner'dir).

ONDÖRT'LER BİRLİK İÇİNDE MİYDİ?

14'ler kendi aralarında birlik değillerdi. Zaten M.B.K. üyelerinin 38'i de baştan beri sanki ayrı ayrı partilere mensup kişilermiş gibi davranmışlardı. (Gölgedeki Adam, 7, Milliyet, 2 Haziran 1966). 14'ler 1 Nisan 1961'den itibaren yurt dışında ortak faaliyete geçtikleri zaman, birlik içinde olmadıkları ortaya çıkıyordu. Yapılan görüşmelerde bunlar TÜRKEŞÇİLER VE KABİBAYCILAR di[illegible]ye ayrılmışlardı. TÜRKEŞÇİLER: Numan Esin, Rıfat Baykal, Muzaffer Özdağ, Dündar Taşer'den ibaret olup bunlar daha C.K.M.P. de Türkeş'le beraber çalışmışlardır. Kabibay çevresi ise: Şefik Soyuyüce, Muzaffer Karan, Münir Köseoğlu, İrfan Solmazer'den kurulu olup, bunlardan Kabibay ve Solmazer önce C.H.P. içinde, sonra da «boynuzlu koyun» partisi içinde çalışmışlardır. 14'lerin 22 Eylül 1961 tarihli yurt dışı toplantısında bu bölünme açık bir durum almıştır.

Gölgedeki Adam (Dündar Seyhan) Roma'da bulunduğu sıralarda 14'ler arasında koordinasyonu sağlıyordu. Görüldü ki, 14'ler arasında birlik yoktur. Orhan Erkanlı, «Türkeş'le iktidarı uzatmak konusunda beraber olduğumuz halde, sistem ve doktrin bakımından ayrıl[illegible]. Türkeş, bizim liderimiz değildi; Türkeş liderliğinde bir iç darbeyi hiç bir bakımdan faydalı bulmuyorduk bu konudaki tekliflerini kabul etmedik.» (Anılar - Sorunlar - Sorumlular, s.148) demektedir.

«13 KASIM» ÜZERİNE, ALPARSLAN TÜRKEŞ NE DİYOR?

Alparslan Türkeş, 13 Kasım tasfiyesi hakkında (Türkiye'nin Meseleleri) ve (1944 Milliyetçilik Olayı) adlı kitabında görüşlerini açıklamış ve seçim propagandaları dolayısiyle radyoda yaptığı konuşmalarda da (27 Mayıs öncesi ve sonrası faaliyetlerini ve 27 Mayıs'ın gerçekleştirilmesindeki rolünü inkâr ederek) REDDİ MİRAS yoluna sapıp, 13 Kasım'ı İHANET olarak nitelendirmiştir. Türkeş, 1944'de yapılamayanı, 1960'da gerçekleştirmek üzere iken, derdest edilip paketlenerek, yurt dışına sürülmesini kendine yedirememiştir. 1960 DARBE'sinin yarım kalması Türkeş'in en büyük yenilgilerinden biri olmuştur.

«13Kasım Hareketi, 27 Mayıs'ın ark[illegible] hançerlenmesidir» (Türkiye[illegible] Meseleleri, İstanbul 1968, Birin[illegible] Basım, s.202) diyen Türkeş «27 [illegible] hedefine ulaşmadı. Hedefinden saptırıldı. Bunun baş sorumluları İnönü ile Tabiî Senatörlerin bir kısmıdır. (Türkiyenin Meseleleri, [illegible]» şeklindeki suçlamalariyle ge[illegible]ğe bir nebze yaklaşıyor. Nazi [illegible]deline göre biçilmiş kaftaniyle [illegible] (!) Başbuğ (!) İnönü ve G[illegible]'in arkasındaki, eli kanlı finans-kapital canavarının kendisini M[illegible]'ın ünlü önderi Albay Nâsır'la [illegible]nzeştirdiğini elbette bilemez. (1[illegible] Milliyetçilik Olayı) adlı kitabına 2[illegible] Mayıs ve 13 Kasım'ıda ekleyen Türkeş 13 Kasım hakkında şunları [illegible]zar:

«13 Kasım» ned[illegible]

Bir ihanettir ş[illegible]esiz. Ama nedir?

(Devam Edecek)

Teşvik uygulamaları milyarlarca vergi kaybına yol açıyor

★ 1968 YILINDAN BU YANA YAKLAŞIK 3 BİN PROJEYE 100 MİLYAR LİRADAN FAZLA PARA TEŞVİK ADI ALTINDA ÖDENDİ.

★ ŞİMDİYE KADAR DAĞITILAN TEŞVİK ÖNLEMLERİ ARASINDA VERGİ MUAFİYETİ VE İNDİRİMLERİ BİRİNCİ SIRAYI TUTUYOR.

İSTANBUL, (İSTA) 1968 yılından buyana 3 binden fazla proje için verilen teşviklerde vergi muafiyet ve indirimlerinin birinci sırayı aldığı, teşviklerden doğan vergi kaybının milyarlarca lirayı bulduğu belirlenmiştir.

Ecevit Hükümeti, ekonomik çıkmazdan kurtulabilmek için aldığı kararları bir bir açıklarken «ihracatta vergi iadesi» ile birlikte «teşvik tedbirleri» uygulaması da yeniden gündeme gelmiştir.

Konu ile ilgili olarak yapılan araştırmalar, 1968 yılından buyana «Sanayi Teşvik» adı altında yaklaşık üç bin kuruluşa devlet tarafından tanınan imtiyazların parasal tutarının yüz milyar lirayı aştığını göstermektedir. Söz konusu imtiyazların genellikle vergi indirim ve muafiyetleri şeklinde belirdiği saptanmıştır. Bir Maliye Bakanlığı görevlisi tarafından yapılan ve İstanbul Sanayi Odası Dergisinin 135. sayısında yer alan «Sanayileşmenin Teşviki Politikası» adlı yazıda yer alan bilgilere göre, 23 kalemde toplanan teşvik tedbirlerinin yaklaşık 10 kaleminin vergi muafiyet ve vergi indirimlerinden oluştuğu ortaya çıkmıştır. Söz konusu teşvikler gümrük vergisi indirimi, ithalattan vergi alınmaması, vergi taksitlendirilmesi, süreli vergi istisnası, istihsal vergisi istisnası, yatırım mallarında vergi iadesi, banka ve sigorta işlemlerinde vergi iadesi, kuruluş ve sermaye arttırımında vergi istisnası, ihracatta vergi iadesi, kurumlar vergisi istisnası şeklinde ortaya çıkmıştır. Günümüzde vergi adaletsizliği ve vergi kaçakçılığından söz edilirken, çeşitli sanayi kuruluşlara tanınan bu vergi imtiyazlarının tutarının yüzmilyar lirayı aştığı ve vergi adaletsizliğinin bir kat daha perçinlediği görüşü savunulmaktadır.

HÜKÜMETİN YAPTIĞI «TEŞVİK SINIRLAMASI» YETERLİ DEĞİL

Konu ile ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz uzmanlar 1968 yılından buyana «Sanayiyi Teşvik» adı altında sürdürülen uygulamanın Devletin kaynaklarını talan etmekten başka sanayinin daha çarpık gelişmesine neden olduğunu söylemişlerdir. Uzmanlar 1968 yılından buyana teşviklerin büyük bir bölümünden tüketim malları sanayinin yararlandırıldığını günümüze kadar 378 gıda ve içki kuruluşunun teşvik almasına karşın ancak 32 demir-çelik kuruluşunun teşviklerden yararlandırıldığını belirtmişlerdir. Teşvik uygulamasının özünden yanlış olduğunu söyleyen uzmanlar, Ecevit hükümetinin «Teşvik uygulamasına» ilişkin yaptığı son değişiklik ve sınırlamaların teşvik talanını önlemekten uzak olduğu görüşünü savunmuşlardır.

Kayseri'de Çimento fiyatları yeniden saptandı

Kayseri Valisi Celal Kayacan bir açıklama yaparak, ilde çimento fiatlarının yeniden saptandığını belirtmiştir.

Açıklamasında Niğde Çimento Fabrikası ürününün 52,80 liradan, Sivas Çimento Fabrikası ürününün ise 55.50 liradan satılacağını belirten Vali Kayacan, «Fahiş fiyatla ve kararnamede öngörülen yöntemler dışında çimento satanlara göz yumulmayacağını bildirmiştir.

Samsunda 17 bin 516 işsiz var

Samsun İş ve İşçi Bulma Kurumu yetkililerinin verdiği bilgiye göre kurum, geçen yıldan bu yıla 17.516 işsiz devretmiş ,geçen yıldan bu yıla kuruma başvuranların sayısında ise yüzde 18'lik bir azalma olmuştur.

Kurum yetkilileri ayrıca, 17 bin 517 işsizden, 14.695 inin Tekel'e girmek için sıra beklediklerini, diğer 2.821 kişinin ise gerçek işsiz olduğunu belirtmişlerdir.

PTT'de çalışan kadın emekçilerin sorunları artıyor

☆ TELEFON SANTRALLERİNDE ÇALIŞANLAR, ULAŞIM SORUNUNA ÇÖZÜM BEKLİYOR.

☆ YÖNETİCİLERİN, ÇALIŞANLARA BASKI YAPTIĞI BELİRTİLİYOR

İSTANBUL, (İSTA)

İstanbul Telefon Başmüdürlüğüne bağlı Tahtakale Şehirlerarası Santralinde çalışan kadın emekçilerin ulaşım koşullarının önemli bir sorun olarak durduğu; yetkililerin bu sorunun çözümüne olumlu yaklaşım göstermediği açıklanmıştır.

Şehirlerarası santralinde çalışan 2000'e varan ve vardiyalar halindeçalışan kadın emekçinin varolan servis arabalarının yetersizliği nedeniyle uzak semtlere geç saatlerde gitmek zorunda kaldığı belirtilmiştir.

Şehirlerarası Telefon Santralinde çalışanların basına verdiği açıklamada servis sorununun çalışma koşullarını zorlaştırdığı ve bunun bir komisyonla saptanarak çözümü yönünde girişim yapılması gerektiği üzerine 200 imzalı dilekçenin yetkililerce ele alınmadığı belirtilerek şunlar açıklanmıştır:

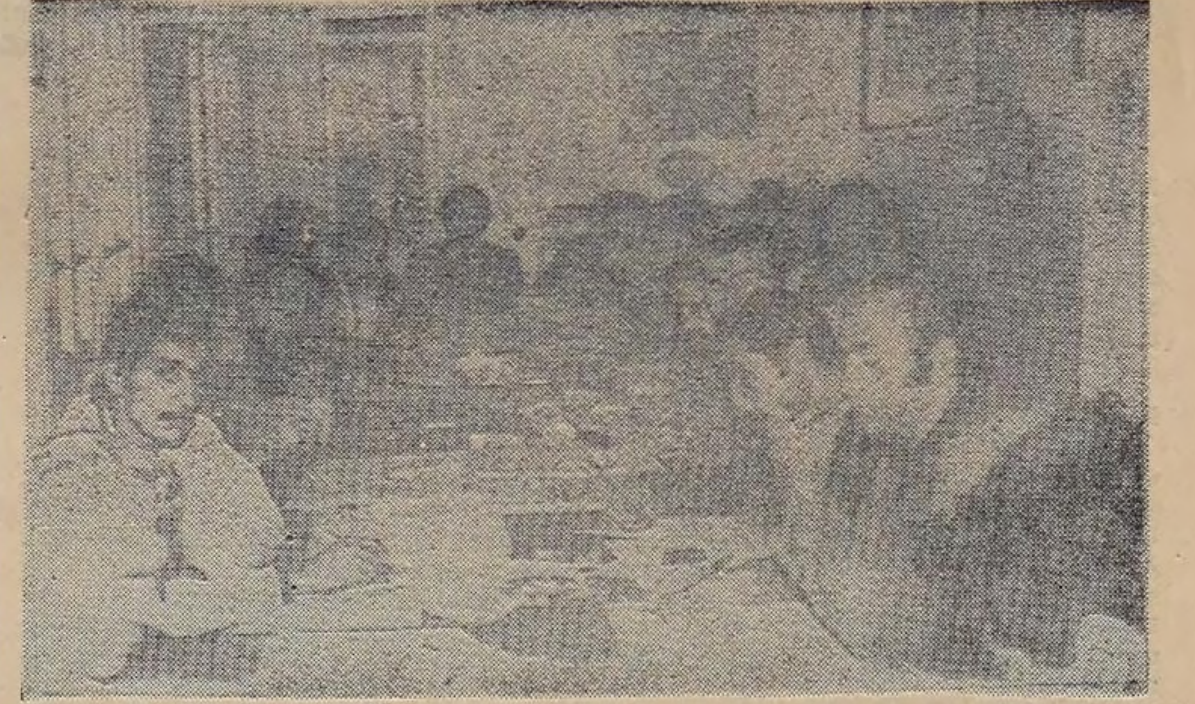
«Son olarak bir kaç vardiya grubunun toplu olarak işletme müdürlüğüne verdiği soruna ilişkin dilekçeler, yetkili işletmeciler tarafından «anarşi» olarak nitelendirilmiş, ve sorunun çözümü yönünde değil de «anarşinin çözümü yönünde» önlem alınması yoluna gidilmiştir.

Çalışanlar dilekçelerin «anarşi» olarak nitelendirilmesini sorununun unutturulması, gözardı edilmesi yönünde bir bahane olarak görmektedirler. Ancak sorun üzerinde düzenlenen her türlü oyun, çalışanların bu meseleye daha çok sarılmasından öte hiçbir işe yaramıyacaktır. Eğer işletme müdürlüğü sorunu çözmede yetersiz kalırsa, Ulaştırma Bakanlığına başvuracağız. İdarenin tavrı anarşiyi bizim değil, kendilerinin istediğini açıkça göstermiştir. Bizim istediğimizse rahatça evimize gidip gelmemizi sağlayacak servis arabalarıdır.»

TURİZM-İŞ GENEL KURULU TOPLANIYOR

☆ GENEL YÖNETİM KURULU BİRLEŞME KONUSUNU KARARA BAĞLADI.

☆ GENEL KURUL'DA OLEYİS'LE BİRLEŞME KARARI ALINACAK

Turizm - İŞ Genel Yönetim Kurulu OLEYİS'le birleşme kararı aldı.

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası'nın birleştirilmesi konusu Turizm-İş Sendikası'nın bu gün toplanan genel kurulunda görüşülmektedir. Birleştirme işleminin tamamlanmasıyla eğlence ve konaklama işçilerinin sınıf ve kitle Sendikacılığı savaşımının yeni aşamada yeni savaşımları gerekli kılacağı bildirilmektedir.

Öte yandan önceki gün toplanan ve 2 gün süreyle konuyu görüşen Turizm-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu DİSK Birleştirme Komisyonu'nun birleştirme konusundaki kararını değerlendirmiş ve basına bir açıklama yapmıştır. Turizm-İş Sendikasının basına verdiği açıklamada 1977 Eylül ayında Türk-İş'den ayrılarak DİSK'e katılma kararı alan Oleyis Sendikası ile birleşme kararının olumlu bulunduğu belirtilmiş ve birleşme konusunun g... bileceği bütün sonuçların değerlendirildiği açıklanmıştır.

Gübre üretimi 400 bin tona çıkarılıyor

YEM ZORLUĞU ÇEKEN ÜRETİCİLERE HÜKÜMETİN YARDIM EDECEĞİ AÇIKLANDI.

Türkiye'de sıkıntısı çekilen hayvan yemi üretiminin bu yıl 400 bin tona yükseltileceği açıklanmıştır. Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı Yem Sanayii Genel Müdürlüğünden verilen bilgiye göre şimdiki halde 276 bin ton olan yıllık üretimin 400 bin tona çıkmasıyla sorunun çözümleneceği, ancak arpa, saman ve kepekten oluşan tabii yemleri bulmakta, zorluk çeken besicilere de hükümetin yardım edeceği bildirilmiştir.

Başta Doğu Anadolu olmak üzere Türkiye'de geçimlerini hayvancılıktan sağlayan binlerce yurttaşın sorunlarına çözüm bulabilmek için Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında yoğun çalışmalara başlandığı belirtilmiştir. Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü de kilosu 350 kuruşa yükselen tabii yemlerden arpa ve benzerlerinin hayvan besicilerine yeteri kadar ve daha düşük ücretle verilebilmesine yönelik çalışmaların sürdürüldüğünü açıklamıştır.

Yem sıkıntısının neden olduğu «hayvan kaçakçılığı»nın önüne geçilebilmesi için hükümetin sıkı önlemler aldığı da bildirilmiş özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinden Suriye ve Irak'a yapılan hasta hayvan kaçakçılığının bu yıl mutlaka önleneceği, Türkiye'de beslenen hayvanların enaz yüzde 90'ının yine ülkemizde tüketilmesi çalışmalarının devam ettiği belirtilmiştir. Her yıl ortalama 3 milyon baş hayvanın hudutlardan kaçırıldığı bunun tek nedeninin de beslenme zorlukları olduğu öne sürülmüştür.

Kayseri'de işsizler artıyor

Serpil OKAY BEN — Kayseri'den bildiriyor

Kayseri'de işsiz sayısının çığ gibi büyüdüğü, çeşitli iş yerlerinden çıkartılan işçilerle birlikte açık ve gizli işsiz sayısının 40 binin üzerine çıktığı ileri sürülmüştür.

Döküm-İplik ve lastik iş kollarında çalışan bir çok işçinin siyasi görüş ayrıcalıkları sonucu işlerine son verildiği ileri sürülmüş, işçilerin küçük tazminatlarla iş yerlerinden el çektirildiği belirtilmiştir.

DİSK'e bağlı sendika yöneticilerinin konu ile ilgili olarak yaptıkları açıklamada işçi kıyımlarının devam ettiği belirtilmiş, bazı yöneticiler «işveren-işçi anlaşmazlıkları son bulmazsa kıyımlar artacak ve işsiz sayısı çoğalacaktır. Bundan sonra da bizlere görev düşüyor» demişlerdir.

İşsiz sayısının çığ gibi büyüdüğü Kayseri'de pahalılık da had safhaya erişmiştir. Gıda maddelerine yapılan zamlardan sonra bir çok dar gelirli, yeterli gıda alamama sonucu hastaneleri doldurmaya başlamışlardır.

Gülören Tekstil'de grev kararı alındı

İSTANBUL (İSTA)

Tekstil Sendikası Toplusözleşme Dairesinden alınan bilgilere göre, sendika İstanbul'da kurulu ve yüz işçinin çalıştığı Gülören Tekstil Sanayi işyerinde de grev kararı almıştır.

Öte yandan Tekstil Sanayi İşçileri Sendikası Edirne'ye bağlı Çerkezköy'de kurulu Jakarteks ve İstanbul'da kurulu Emboy Yüntaş işyerlerinde toplu iş sözleşmesi imzalamıştır.

Ayrıca bir süre önce yetki almak için başvurulan, İstanbul'da kurulu Konfor ve Bitaş Brode işyerleri birlikte Çerkezköy'de kurulu Asma İplik Çuval işyerinde yetkiler alınarak toplu iş sözleşmesi görüşmelerine başlandığı, görüşmelerin yaklaşık olarak toplam **350 kişiyi kapsadığı bildirilmiştir.**

26 sendikaya Demokratik sol Sendikalar Birliği adı verildi

★ **İSTANBUL'DAKİ SENDİKALAR, ÖRGÜTLENMEYİ ANADOLUYA'DA KAYDIRMA KARARI ALDI**

★ **1 MAYIS'I İŞÇİ BAYRAMI KABUL EDEN SENDİKALAR GÖSTERİYE KATILMA KONUSUNDA KARARSIZ**

İSTANBUL, (İSTA)

Türk - İş içinde faaliyet gösteren ve «26 Sosyal Demokrat Sendika» olarak bilinen Sosyal Demokrat Sendikalar hareketi son yapmış olduğu toplantıda hareketin adının **«Demokratik Sol Sendikalar Birliği»** olmasını kararlaştırmışlardır.

29 Mart 1977 tarihinden bu yana Türk-İş içinde bağımsız tavı koyan, kendi kurultayını toplayan, siyasete ağırlık koymak doğrultusunda karar lar alan ve asıl ağırlığını **Türk Yapı - İş Sendikası, Kauçuk - İş Sendikası, Petrol - İş Sendikası İstanbul Şubesi, Deri - İş Sendikası İstanbul Şubesi, İstanbul Yol - İş Sendikası, Teksif Sendikası Eyüp Şubesi Tek Gıda - İş Sendikası 4 Nolu Şube. Ağaç - İş Sendikası, Selüloz - İş Sendikası, Hava - İş Sendikası, Tez Büro - İş Sendikası 2 Nolu Şube veDeniz Ulaş - İş Sendikası'nın oluşturduğu Demokratik Sol Sendikalar Birliği** yapmış olduğu son toplantıda geçmişteki çalışmalarını gözden geçirmiş, hareketin işlerliği yeniden düzenlenmiştir.

Türk - İş'in erken genel kurul'a götürülmesi, birliğin Anadolu'ya yaygınlaşması doğrultusunda kararların alındığı toplantıda DİSK'ten gelen 1 Mayıs'a katılma önerisi tartışılmış ancak bir sonuç alınamadan bu tartışmaya son verilmiştir. Toplantıda 1 Mayıs'ın uluslararası işçi sınıfının bayramı olduğu görüşbirliğine varılmış ancak katılma konusunda görüş ayrılıkları olduğundan bu konunun daha sonra görüşülmesine karar verilmiştir.

Iskoçya okullarında grev olasılığı belirdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İskoçya Eğitim Enstitüsü Yürütme Kurulu tarafından yapılan açıklamada, bölgedeki öğretmenlerin üçte ikisini temsil eden örgütün, 14 Mart tarihinde greve gidecekleri bildirilmiştir. 7 Mart'ta başlayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uyuşmazlığın belirlenmesi halinde, İskoçya'daki tüm öğretmenlerin üç gün sürecek bir direniş yapacaklarını bildiren Enstitü, İngiltere'de tavan ücret olarak saptanmış bulunan yüzde 10'luk artışın öğretmenlere esirgenmesinin akıl almaz bir davranış olarak nitelendirilmiştir.

İskoçya'da öğretmenlere, yüzde 10 yerine, yüzde 8,5 luk bir ücret artışı teklif edilmektedir.

İskoçya Eğitim Enstitüsü Yürütme Kurulu açıklamasında öğretmenlerin maaşlarına yüzde 8.5 zam yapılmasını haksızlık olarak nitelemiştir.

DÜNYA ÇALIŞANLARINDAN HABERLER

Tunus'da Sendikaların başına hükümet yanlıları geçti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Tunus Genel İşçi Sendikaları Birliği'nin 25 Şubat'ta yapılan olağanüstü kongresi sonucunda, hükümet yanlısı olarak bilinen ve 26 Ocak genel grevine karşı çıkmış olan Tijani Abid genel sekreter olmuştur. Bu arada merkez yönetim kurulunun 3 üyesi ve 18 bölgesel genel sekreter yeniden seçilmiştir.

Sendika yöneticilerinin çoğunun ve Habib Aşur'un hapiste bulunduğu bir sırada yapılan olağanüstü kongrede, genel grev sırasında sendikanın uğradığı «sapma»ların düzeltildiği iddia edilmiş, tutuklanan eski yöneticiler kınanmış ve hükümetin ve Burgiba'nın Destur Partisi'nin destekleneceği açıklanmıştır. Kongre hükümetin baskıcı politikasını protesto eden sendikacı kararlarını «sapma »olarak nitelemiştir. Kongre sırasında, ölenlerin sorumluluğunun eski yöneticilerin olduğu iddiası da tekrarlanmıştır.

Yeni genel sekreter Abid'in Destur Partisi'nin milletvekillerinden olduğu ve yine bu partinin koordinasyon komitesi saymanı olduğu bildirilmiştir.

Norveç'te petrol kuyusunda 5 işçi öldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Kuzey Denizi'nin Norveç'e ait bölümünde monte edilmekte olan bir petrol sondaj kuyusunda çıkan yangın sonucunda beş işçi ölmüştür. Yangının, 650 milyon pound tutarındaki platformun montajı sırasında kaynak yapılırken çıktığı açıklanmıştır.

Norveç devletine ait Statoil şirketinin malı olan platformda çıkan yangının nedeninin henüz anlaşılmadığı açıklanmıştır. Ancak, kaynak makinelerinden çıkan kıvılcımların yangına neden olmasından şüphelenilmektedir. Yetkililer, platformun yangın söndürme sisteminin hemen çalışarak yangını söndürdüğünü ve fazla bir hasar ortaya çıkmadığını belirtmişlerdir.

Ölen beş işçi, yangından kaçmak için bindikleri asansörün içinde ölmüşlerdir. 290 000 ton ağırlığındaki platformda çalışmakta olan 800 işçi arasında başka yaralanan olmamıştır.

kısa haberler

Ekstaş'ta grev sona erdi

ANKARA, (ANKA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası'nın Ankara'nın Şerefli koçhisar ilçesinde dört aydan beri sürdürdüğü grevin anlaşmanın sağlanmasıyla kaldırıldığı bildirilmiştir.

DİSK ile işveren arasında imzalanan toplusözleşme ile işçilerin gündeliklerine birinci yıl için günde net 100, ikinci yıl için günde net 80 lira zam sağlanmıştır. İkramiye sayısının dörde çıktığı işyerinde sözleşme ikramiyesi olarak işçilere 15 bin lira verilmesi kararlaştırılmıştır.

Maden-İş A tipi eğitim seminerleri başladı

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası nın Eğitim Dairesinden alınan bilgiye göre, bir süre ara verilen eğitim seminerlerinin. 27 Şubat tarihinden itibaren yeniden başlatıldığı öğrenilmiştir.

Maden-İş'in, üyelerine uyguladığı, üç günlük A-TİPİ Eğitim seminerleri, Sendikanın İstanbul'daki Pendik ve Silahtar Eğitim Merkezlerinin yanısıra, İzmir, Ankara, İzmit, Bursa, Ereğli, Mersin, Eskişehir, Kırıkkale ve Antalya'da 14. Nisan 1978 tarihine kadar devam edecek ve bu seminerlerden 1.000'i aşkın işçi yararlanacaktır. Ayrıca Maden-İş Eğitim Dairesince, 3 Mayıs 1978'de başlatılacak olan 10 günlük B-TİPİ Eğitim Senimerlerinin de, Sendikanın Gönen'deki Eğitim Merkezinde yaz boyunca sürdürüleceği bildirilmiştir.

3 irade beyanını Enerji-İş kazandı

ANTALYA, (ANKA)

Antalya'da Devlet Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğüne ait iki işyerinde yapılan irade beyanında, bağımsız Enerji - İş Federasyonu, toplusözleşme yetkisi almıştır.

Devlet Su İşleri 13. Bölge Müdürlüğü ve bu Bölgeye bağlı iki işyerinde Bağımsız Enerji - İş Federasyonu ile Türk - İş'e bağlı Tes - İş Federasyonu üyesi sendikalar arasındaki yetki uyuşmazlığı, Bölge Çalışma Müdürlüğünün «irade beyanı »kararı ile sonuçlanmıştır. DSİ 13. Bölge Müdürlüğü ile bu Müdürlüğe bağlı Mekanik İkmal ve Prefabrik işyerlerinde yapılan irade beyanını bağımsız Enerji - İş Federasyonu kazanmıştır.

Yeşilyurt Belediyesinde 46 işçi çıkarıldı

İZMİR, (THA)

İzmir'in Yeşilyurt ilçe Belediyesinde çalışan DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikasına üye 46 işçinin işlerine son verildiği bildirilmiştir.

Genel - İş 4. Nolu Şube yetkilileri, 46 işçinin AP'li Belediye Başkanının emri ile işten çıkartıldıklarını ve kıdem tazminatlarının yasalara aykırı olarak ödendiğini öne sürmüşlerdir.

Yeşilyurt Belediyesinde AP'li Belediye Başkanının Genel-İş üyesi işçileri işten çıkararak burada Türk-İş'e bağlı daha önceki Genel Başkanlığını yaptığı Batı Anadolu Bes-İş Sendikasını yetkili kılmak istediğini iddia eden Genel-İş yetkilileri, «Belediye Başkanının yasa dışı işçi çıkarmasının önüne geçmek için durumu İş Mahkemesine yansıttık» demişlerdir.

"Gizli Belge" CHP'de

(Baştarafı 1'de)

...ren belgeyle ilgili Politika'nın yayını, CHP'nin Senato ve Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulları tarafından önümüzdeki günlerde bir gündem maddesi haline getirilerek görüşülecektir. CHP Senato ve Millet Meclisi Grup Yönetim Kurulları, bu konuda parlamentoda ne gibi işlemler yapılacağını inceleyip karara bağlayacaktır.

ÜÇ CHP MİLLETVEKİLİ POLİTİKA'YI KUTLADI

Öteyandan CHP Çanakkale Milletvekili Altan Tuna, Erzincan Milletvekili Nurettin Karsu ve Afyon Milletvekili İsmail Akın dün İSTA muhabirine özel bir demeç vermişler ve yayından dolayı Politika Gazetesini kutlamışlardır.

Çanakkale Milletvekili Altan Tuna bu konuda şunları söylemiştir:

«Politika gerçek bir gazetecilik örneği vererek, son derece önemli olan bir konuyu kamuoyunun bilgisine ve Hükümet ile Meclislerin dikkatlerine sunmuştur.

Şimdi bu belgenin üzerine hızla eğilinmeli, ıcığı, cıcığı aydınlığa çıkarılmalıdır. Hükümet üzerine düşen görevi yaparken, TBMM'nin devrimci ve yurtsever üyeleri olarak, olayın içyüzünü bir Meclis araştırması ile ortaya sermek durumundayız. Dünya emekçilerini kana boğmuş olan Hitler faşizmine «iyi ilişkiler» kurarak hizmet etmiş kişilerin, yurdumuzun siyasal alanında boy göstermek bir yana, insan içine çıkmaya dahi hakkı yoktur. Meclisin ara tatili sona erer ermez, emekten yana bir parlamenter olarak bu konuda üzerime düşen tüm girişimlerde bulunacağım.»

NURETTİN KARSU'NUN SÖZLERİ

CHP Erzincan Milletvekili Nurettin Karsu da aynı konuda şöyle konuşmuştur:

«Yayınladığınız belge, bunların şimdiye kadarki davranışlarının ve bizim ileri sürdüğümüz savların doğruluğunu kanıtlamakta. Türkiye'nin bugün içine düştüğü anarşinin kökünün hangi yıllardan beri ve nereden kaynaklandığını da belirtmesi açısından ayrıca önem taşıyor. Bu belgeye bakarak Türk halkını bölmeye çalışanların kimler olduğunu açıkça görebiliyoruz.

Bu açıklığı sağlayan «Politika»ya teşekkür etmek görevimdir. Konunun Hükümetçe ve parlamentoda ele alınması Türk ulusunu bölmeye çalışanların kim olduğunu ortaya çıkaracaktır.»

AFYON MİLLETVEKİLİ İSMAİL AKIN NE DEDİ?

Afyon Milletvekili İsmail Akın ise Politika'yı kutlamış ve şöyle demiştir:

«Politika gazetesini yurtseverlik görevlerinin en iyisini yapması nedeniyle kutluyorum. Büyük sermayenin ideolojisi olan faşizmin, köylü işçi ve tüm çalışanların düşmanı olduğu bir gerçektir. Gazetedeki belgeyi görünce pek şaşırmadım. Olabilirliğine inanmaktayım. Çünkü sermayenin milliyeti yoktur. Alpaslan Türkeş'in «Ülkücüye Notlar» kitabındaki «geriye döneni vurun» sözü, Mussolini İtalyası'nın genç bir teğmeninin sözleridir. MHP'li Nevzat Köseoğlu, Meclis'te «Bu sözler Alpaslan Türkeş'in değil, genç bir teğmenin sözüdür» demiştir. Ayrıca öğrenci yurtlarına yerleşmiş faşist militanlara karşı yasal uygulamalarda bulunan hükümetimize karşı MHP sözcülerinin nasıl hırçınlaştıklarını görmekteyiz.

Bu belgedeki ajanlık yani «haberci» olma durumu, üç ismin niteliği gereği başta da söylediğim gibi şaşırmayışımın nedenidir. Meclis araştırması yapılarak gerçekleri halkın gözü önüne sermek, halk düşmanlarının ipliğini ve kirli çamaşırlarını sergilemek Millet Meclisindeki yurtsever milletvekillerinin görevi olmaktadır. Ben ve arkadaşlarım, Meclis araştırması açılması için çalışmalar yapacağımızın bilinmesini isteriz.»

Devalüasyon

(Baştarafı 1'de)

tüm kurumların kurtarılması için çalışıldığını, öğrenim özgürlüğünün ve can güvenliğinin mutlaka sağlanacağını da kaydeden Üstündağ, parti içindeki kırgınlıkların da unutulmasını istemiş, devletin tehlikeden kurtarılabilmesi ve barışın sağlanabilmesi için bu hükümetin işbaşında kalması gerektiğine dikkat çekmiştir. Devalüasyondan doğan tütün farklarının geçmiş yıllarda olduğu gibi tüccara bırakılmayacağını da belirten Üstündağ, 18,5 liralık bu farkın bir fonda toplanacağını ve üretici ile kamunun yararına sunulacağını söylemiştir.

BES-İŞ SENDİKASININ AÇIKLAMASI

Öte yandan Bes-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Güler, İzmir'de yaptığı açıklamada, Ege Bölgesindeki Tütün tüccarının son devalüasyon nedeniyle açıktan 700 milyon lira kazandığını iddia etmiştir. Türk-İş'e bağlı Bes-İş Sendikasının toplusözleşme döneminde önce işçilere yüzde 30'luk bir artış alınacağını sonra ücret zammı için pazarlığa oturulacağını belirtmiş, işçi kıyımının doruk noktasına vardığını öne sürerek buna son verilmesini istemiştir.

İ.Ü. Hukuk

(Baştarafı 1'de)

sanlık dışı davranışlarını kamuoyuna yansıtan, foto muhabirlerine ve ilerici basın mensuplarına karşı saldırıya girişmişlerdir» demiş ve şöyle devam etmiştir:

«Son olarak İstanbul Üniversitesinin açılışı sırasında Cumhuriyet Gazetesi muhabiri Erdoğan Köseoğlu ile Dünya Gazetesi muhabiri Savaş Ay'a saldırmışlardır.

GERİCİ DERS KİTAPLARI

KÖGEF, İGD, İKD, ÇIRAK-DER, HABER-DER, BANK-DER, GENEL-DER, TÜS-DER, TÜTED, DKD, Görsel Sanatçılar Derneği, ve Halkevleri İl Koordinasyon Kurulunun dün basına yaptıkları ortak açıklamada MC döneminde hazırlatılan ve okutulan tüm sosyal içerikli ders kitaplarının derhal iptal edilmesi istenmiş, yeni ders kitaplarının **«Ulusal ve Demokratik»** bir içerik taşıması için oluşturulacak Bilimsel Demokratik bir Komisyon tarafından hazırlanması istenmiştir.

Ankara'da saldırıya uğrayan genç öldü

(Baştarafı 1'de)

miş, Ankara Zübeyde Hanım Ana Okulu önüne bırakılan patlayıcı madde görevliler tarafından zararsız hale getirilmiştir.

Öte yandan önceki gece Cebeci semtinde 4 kişilik bir grubun saldırısına uğrayan üç kişiden Osman Aslan Salihoğlu adındaki şahıs ölmüştür.

Öte yandan dün gece Ankara'da iki eve patlayıcı madde atılmıştır. Etlik semtinde Sadık Dönmezcam'a ait eve atılan dinamitin patlaması sonucu evin camları kırılmıştır. Demirlibahçe semtinde Lütfü Şahin'in evine atılan dinamit sonucu da yine evin camları kırılmıştır. Her iki olayda da can kaybı olmamıştır.

İSTANBUL'DA

İstanbul'da önceki gece üç patlama olayı daha olmuş, kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından ikisi Kadıköy, biri de Fındıklı'da olmak üzere üç işyerine atılan pombaların patlaması sonucu büyük ölçüde maddi hasar meydana gelmiştir.

KAHRAMANMARAŞ

Kahramanmaraş Savcısı Celal Mimaroğlu'nun Bahçelievler'deki evine önceki gece saat 21.30 dolayında patlayıcı madde atılmış, patlama evde hasar meydana getirmiş, bu arada Mimaroğlu'nun eşi ve çocukları geçirdikleri şok, Mimaroğlu da ayağındaki cam kesiği nedeniyle hastanede tedavi edilmişlerdir.

AŞKALE VE TERCAN'DA

Erzincan Valisi, Erzurum Aşkale ve Erzincan'ın Tercan ilçelerinde polis-jandarma kordonu ile barikatı yıkarak Erzincan yönüne ilerleyen Adana plakalı Murat marka otomobilin görüldüğü yerde ateş yağmuruna tutulacağını söylemiştir.

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir'de Atatürk Caddesi üzerinde özellikle ilerici öğrencilerin gittiği bir kahvehane kurşun yağmuruna tutulmuş ve olay sırasında 70 yaşında bulunan Hüseyin Nazikel elinden yaralanmıştır. Öte yandan Yediler semtinde bir grup öğrencinin üzerine ateş eden Kanatlı Lisesi'nden beklemeli öğrenci Recep Şenyel adlı faşist komando yakalanmıştır.

SAMSUN'DA

Kısa adı (AS-DER) olan Amatör Sanatçılar Derneği'nin bulunduğu binaya patlayıcı madde atılmış, patlama sırasında ölen ya da yaralanan olmamıştır.

ERZURUM'DA

Önceki gece Erzurum'da faşistler tarafından kurşuna tutulan ve atılan 18 kurşundan birinin yüreğine gelmesiyle derhal ölen Mahmut Yıldırım'ın naşı dün devrimci öğrenciler tarafından gerçekleştirilen bir törenle memleketi olan Sivas'a uğurlanmıştır. Devrimci öğrencilerin törenine ilkin ilgililerce izin verilmek istenmemiş, ancak grubun kararlılığı üzerine engellemek mümkün olamamıştır. Bu, devrimci öğrencilerin Erzurum'da uzun zamandır yaptıkları ilk gösteridir.

9 FAŞİST GÖZ ALTINA ALINDI

Öte yandan EYOD Yönetim Kurulu üyesi M. Yıldırım'ın katlinden ötürü 9 Ülkü Ocaklı tutuklanmışlardır. Vali Kocakçıoğlu, gözaltına alınanların isimlerinin açıklanmasının sakıncalı olduğunu belirtmiştir.

MAOCULAR BİLDİRİ DAĞITAN KADINLARA ATEŞ AÇTILAR

Çağlayan'da 8 Mart Dünya Kadınlar Günü ile ilgili bildiri dağıtan İKD üyesi kadınlara ve onlara yardımcı olan İGD üyelerine Halkın Kurtuluşu adlı Maocu gruba mensup kişilerce saldırılmış, 4 kişi yaralanmıştır.

Bildiri dağıtmak üzere Çağlayan'a giden İKD ve İGD üyelerinden oluşan gruba 30-40 kişilik bir Maocu grubu önce kürekler ve sopalarla saldırmış, burada 4 kişi yaralanmıştır. Silâhsız grubu tenha bir yere süren Maocu saldırganlar, burada kurşun sıkmışlar, bir tesadüf eseri kimse yaralanmamıştır.

Dikerdem

(... 1'de)

nizmi, militarizmi eleştirmiş, faşizmin tırmanması girişimlerine barış güçlerinin karşı çıkma kararlılıklarını dile getirmiştir.

Daha sonra konukların konuşmasına geçilmiş ve Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler barış savaşımının önemine değinen bir konuşma yapmıştır. Kemal Türkler, Türkiye gibi emperyalizmin saldırgan örgütü NATO'ya bağlı olan ve topraklarında ulusal güvenlik ve bağımsızlığını tehdit eden yabancı üsler barındıran bir ülkede barış hareketinin büyüklüğünü vurgulayarak şunları söylemiştir:

«Ülkemizin jeopolitik konumu Kıbrıs ve Ege sorunu Barış Derneğine önemli görevler yüklemektedir. Bu görevlerin başında şoven ve militarist propagandanın etkisini kırmak barış savaşımının başını çeken sosyalist ülke düşmanlığının savaş kışkırtıcılığı ve gericilikle aynı anlama geldiğini gözden kaçırmamak Türkiye - Yunanistan ve Kıbrıs halkları arasında kalıcı sıcak dostluk ve dayanışma ilişkilerinin kurulması için çalışmak gelmektedir. Barış hareketinin ülkemizde güçlenmesinin bir başka koşulu da dünyada ve bölgemizde barış savaşımı ulusal çıkarlarımız, bağımsızlığımız ve güvenliğimiz için savaşımla bütünleştirilebilmektedir.»

Barış Derneği Genel Kurulu önemli kararların yanında ABD Başkanı Carter'a Nötron Bombası ile ilgili protesto telgrafı çekilmesi kararlaştırılmış ve Başbakan Bülent Ecevit'e gönderilen telgrafta ise, Nötron'un Avrupa'da yerleşmemesi için tavır koyması gerektiği vurgulanmıştır.

Barış Derneği Genel Kurulunda tüzük değişikliğinden sonra Dernek Başkanlığına yeniden Mahmut Dikerdem; Genel Sekreterliğe Enis Coşkun seçilmişlerdir. Yönetim Kurulu üyeliklerine ise Maden-İş Sendikası Genel Başkan Yardımcısı Mehmet Karaca, Bedir Aydemir ve Reha İsvan getirilmişlerdir...

Demirel

(... 1'de)

valüasyona rağmen fiyatların artmayacağı yolundaki iddiaların bir masal olduğunu öne süren Demirel «pahalılıktan şikayet eden Halk Partisi bir defa daha siyasî ikiyüzlülük içine düşmüştür» şeklinde konuşmuştur.

Ecevit hükümetinin çıkmayacak işi komisyonlara havale ettiğini öne süren Demirel ulusal savunma konusunda hükümetin Yugoslav tipi bir savunmayı önerdiğini iddia etmiş «Yugoslav tipi bir savunma, dağınık orduyu getirir. Dağınık demek gerilla hareketi demektir. Şimdi (gerilla deyip tekrar tartışma açtın) demeyin bana. Ama bu doğrudur» şeklinde konuşmuştur.

Demirel IMF'nin Türkiye'yi darboğazdan kurtaracak bir güçte olmadığını bildirmiş «IMF 45 milyonluk, batan Türkiye'yi çıkaracak güce sahipse ejderhadır.

Işık

(Baştarafı 1'de)

kavramı ile ilgili sorularını cevaplandırırken NATO içinde kalmanın Türkiye'nin güvenliğine katkıda bulunacağını ileri sürmüş ve şu görüşlere yer vermiştir:

— «Yurt savunmasının bütünlüğü anlayışına dayanacak ve halkın sürekli katılmasıyla işleyecek bir ulusal savunma düzenlemesi ve hazırlığı toplum içinde sınırlı kadroların kapalı eğitimi ile değil, ancak tüm yurttaşların açık ve sürekli eğitimi ile gerçeklik kazanabilir. Böyle hazırlık demokratik hukuk devleti kurallarına ve açık toplum gereklerine uygun olur. Burada dış ve iç güvenliği birbirinden kesin çizgilerle ayırmak gerekir. Dış güvenlik içinde yapılmış hazırlıklar ve uygulanabilecek önlemler iç güvenlik gereksinmelerinde uygulanırsa bu demokratik hukuk devletini olduğu gibi ulusal birliği ve iç barışı da tehlikeye düşürebilir.»

İstanbullu

(Baştarafı 1'de)

tabanını hiçe saymış, bunalımı çözmek yerine derinleştirmeyi göze almış, öğretmen yığınlarının onca sorumlu ve demokratik istemlerine grupçu ve vurdumduymaz tavrıyla çözüm getirici olmamıştır» demiştir.

Talip Öztürk'ün açıklaması özetle şöyledir:

«4 Mart günü İstanbul öğretmenleri durumu değerlendirmek, şubelerinin açılması için tüm üyelerle görüşmek amacıyla dernek binasına geldiklerinde, örgüt binasının tümüyle öğretmenlere kapatıldığını ve 14 Eylül kararıyla İstanbul'da ve tüm Türkiye'de derin protestolara neden olan yönetimin atandığını öğrenmişlerdir. Örgütlerinin kapalı olması karşısında başka bir yerde toplanmak zorunda kalan öğretmenler yeni durumu değerlendirerek kendilerinin yönetime getirmediği bu grupçu atama yönetimini ve genel merkezi protesto etmişlerdir.

Öğretmenler iyi biliyorlar ki, tabandan kopuk ve işçi sınıfının demokrasi savaşımına ters unsurlar, genel merkez eliyle yukardan yönetime getirilmek istenmektedir. Bu yüzden geniş öğretmen tabanı, kitlenin iradesini yansıtmayan bu yönetime güven duymayacaktır. Çünkü bunlar yeni yeni bozguncu uygulamalarla öğretmenleri bölerek birbirine düşürecek, tabanının istemlerini hiçe sayacak ve bilinçli üyeleri ihraç ederek, örgütü kendi maceralarının tekkesi yapacaklardır.

Ancak bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da öğretmenin tabandaki birliği, sorumluluğu elden bırakmak sizin, oynanmak istenen oyunları boşa çıkaracak ve bilinçli tavırıyla demokratik haklarını zafere ulaştıracaktır.»

Orgeneral Evren

(Baştarafı 1'de)

kurmay Başkanlığına getirilen Orgeneral Kenan Evren'den daha kıdemli olduğu, ancak kendisinden daha az kıdemli bir Orgeneralin komutanlığı altında görev yapamıyacağı için bu göreve getirilmeyeceği bildirilmektedir.

ORGENERAL EVREN TÜRKİYE'NİN 17. GENELKURMAY BAŞKANI

Emekliye ayrılan Orgeneral Semih Sancar'ın yerine atanan Orgeneral Kenan Evren Türkiye'nin 17. Genelkurmay Başkanıdır.

23 Nisan 1920'de kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti döneminde İsmet İnönü bir süre Genelkurmay Başkanlığı yapmış, daha sonra Fevzi Çakmak Genelkurmay Başkanı olmuştur.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE

Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana görev yapan Genelkurmay Başkanları tarih sırasına göre şöyledir:

1 — Mareşal Fevzi Çakmak 29 Ekim 1923 - 12 Ocak 1944

2 — Orgeneral M. Kazım Orbay 12 Ocak 1944 - 3 Temmuz 1946

3 — Orgeneral Salih Omurtak 1 Ağustos 1946 - 8 Haziran 1949

4 — Orgeneral Abdurrahman Nafiz Gürman 10 Haziran 1949 - 6 Haziran 1950

5 — Orgeneral Nuri Yamut 6 Haziran 1950 - 10 Nisan 1954

6 — Orgeneral Nurettin Baransel 25 Mayıs 1954 - 25 Ağustos 1955

7 — Orgeneral İ. Hakkı Tunaboylu 25 Ağustos 1955 - 10 Ekim 1957

8 — Orgeneral Fevzi Mengüç 11 Ekim 1957 - 22 Ağustos 1958

9 — Orgeneral Rüştü Erdelhun 23 Ağustos 1958 - 27 Mayıs 1960

10 — Orgeneral Ragıp Gümüşpala 3 Haziran 1960 - 4 Ağustos 1960

11 — Orgeneral Cevdet Sunay 4 Ağustos 1960 - 15 Mart 1966

12 — Orgeneral Cemal Tural 15 Mart 1966 - 15 Mart 1969

13 — Orgeneral Memduh Tağmaç 15 Mart 1969 - 30 Ağustos 1972

14 — Orgeneral Faruk Gürler 30 Ağustos 1972 - 7 Mart 1973

15 — Orgeneral Semih Sancar 7 Mart 1973 - 6 Mart 1978

16 — Orgeneral Kenan Evren 6 Mart 1978 - ......

1977'de

(Baştarafı 1'de)

yüzde 30 oranında yani 2,4 milyar lira. Bunların çağdaş teknoloji getirmesini, yurt dışı kaynakları sağlamalarını, üretimlerinin ihracata yönelik olmasını ve bizim kalkınma planlarımıza göre bizim sanayileşme tercihlerimize göre kurulmalarını istiyoruz.

Ortak Pazar 1970'den beri dışa açılıyor. 70'e yakın ülkeyle tercihli alışveriş ilişkileri kurdu. Gelişme halindeki 140'dan fazla ülke yararına işleyen bir genel preferanslar sistemi uygulamaya başladı.

Elmalı

(Baştarafı 1'de)

nuçta iki gencin ölümüne kadar uzanmıştır. Ancak Elmalı halkı artan faşizan baskılara karşı bilinçle direnmekte ve göğüslemektedir» demiştir.

CHP Antalya Milletvekili Hasan Ünal Elmalı olaylarının Elmalı Belediye Başkanı Emin Türkiş ve bazı devlet görevlilerinin de tahrikleriyle meydana geldiğini, Gaziantep olaylarında ölen Ülkücü öğrencinin cenaze töreninin Kubilay olayını anımsatacak boyutlara ulaştığını belirtmiş ve «olayların gelişeceği CHP ilçe örgütü ve Elmalı halkınca yetkililere önceden bildirildiği halde gerekli önlemler alınmamıştır» demiştir.

Ünal THA muhabirine verdiği demeçte «olaylar sırasında devlet güçlerinin taraflı tutumu dikkati çekmektedir. Tahrikçi başı olarak AP'li Belediye Başkanı Emin Türkiş, elini kolunu sallayıp dolaşmaktadır.

Elmalı halkının faşizan baskılar karşısında yılmazlığı ve baskılara karşı etkin ve kararlı tavrı sevindiricidir» demiştir.

Öte yandan olaylarda ihmali görülen ve taraf tutmakla suçlanan Elmalı Emniyet Komiseri ve yeni görevli polis Antalya Valiliğince görevden alınmışlardır.

İmo

(Baştarafı 1'de)

ma başlanmasının kanlı olayların doğmasına ve birçok vatandaşın evsiz kalmasına yolaçabileceğini söylemişlerdir.

İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Medet Özlek ile mahalle halkı temsilcileri konuşmalarında hükümetin anti-demokratik bütün girişimlerinin karşısında olduklarını belirtmişler tekellere karşı verilecek mücadelede hükümetin yanında olduklarını kaydederek bu zamana kadar 7 evin yıkıldığını ancak, Vali kararıyla geçici bir süre için yıkımın durdurulduğunu söylemişlerdir. Açıklamalarda, iktidarın gerekli önlemleri alması gerektiği belirtilmiştir.

Politika'dan mektup

(Baştarafı 2. Sayfa'da)

dilikle yerine getirilecektir.

Sayısı her geçen gün artan okurlarımıza iletmek istediğimiz üçüncü nokta, bir süre daha 8 sayfa çıkmak zorunluğunda olan gazetenize tüm düşünce, istek ve önerilerinizi iletmekten kaçınmamanızdır. Yukarıda, gazetenin, tüm çalışanlarıyla okurlarının kollektif bir ürünü olduğu[illegible] söylemiştik. B[illegible]nun anlamı, okurların çok yönlü katkılarının gazeteye ulaşmasıdır. Bu, bir [illegible], olayı haber vermektir. Bu, gazeteye [illegible] olay h[illegible]da düşüncelerini va[illegible]aktır, önerilerini iletmektir. Bu; çıkan gazetenin bütününü, şu ya da bu [illegible]leştirmek, daha iyi bir gazete sü[illegible]ci çabalara omuz vermektir, vb.

Politika, genç bir gazetedir. Politika, yılların oturmuşluğu, büyük olanakları ve sermayeleriyle tanımlanması gereken günlük pek çok gazete arasında, ilerinin, iyinin, [illegible] doğrunun yani işçilerin, emekçilerin, alın teri sahibi dürüst, sıcak, dost namuslu insanların sesi olmayı hedefliyor.

Politika'nın böylesi soylu ve haklı bir özlemi taşıması ve sürdürmesi, O'nun varlık nedenidir. Ancak bu yeterli değildir. Yeterliliği ise okurlarımızla birlikte sağlayacağız.

Hepinize başarılı bir hafta diliyoruz.

Dostça selâmlarımızla,

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN — Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN — Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN — Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri — BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş. — DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL; Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL; Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ: Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL; İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

ÜCRETLER YÜZDE 50 ARTTI AMA...

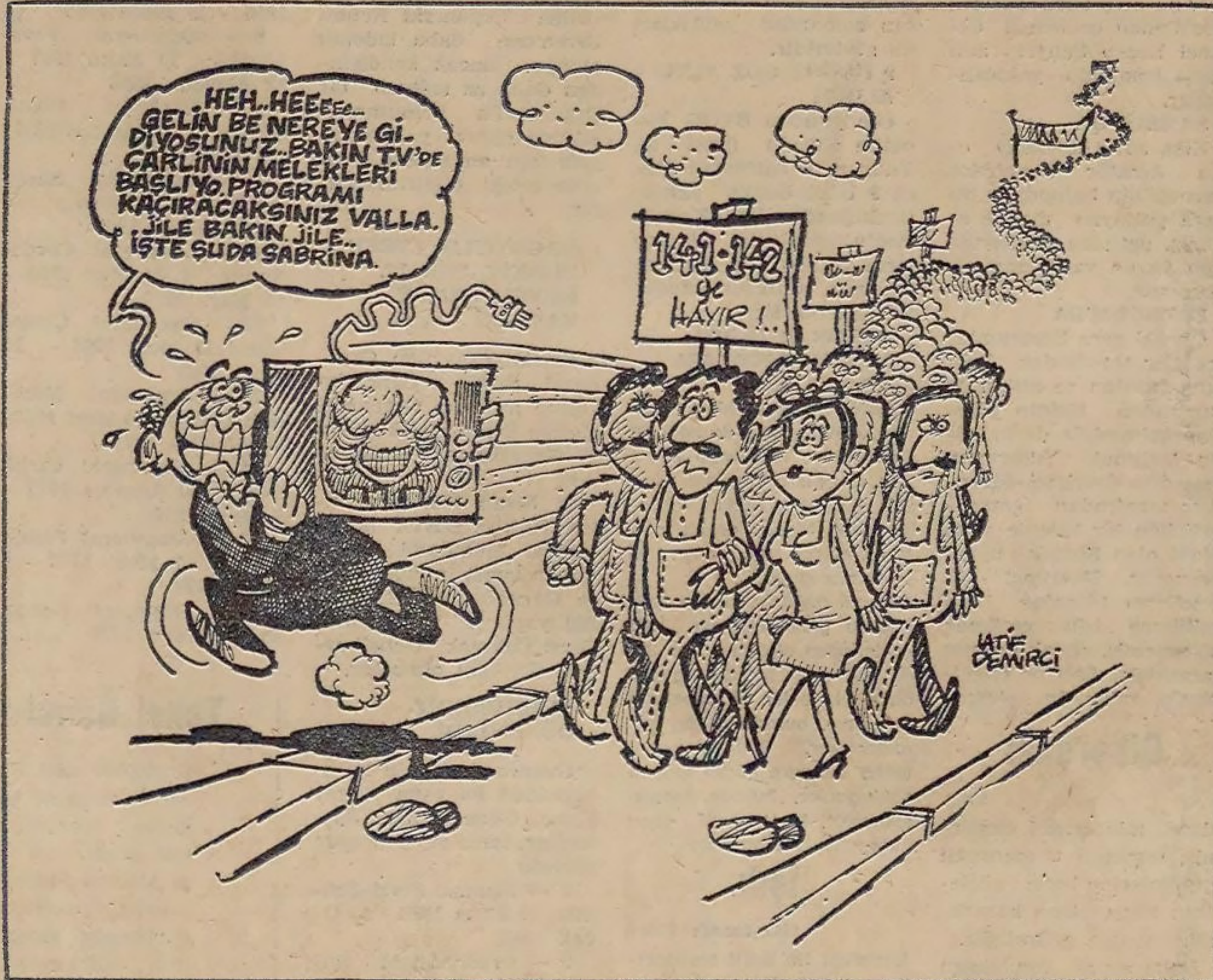
Politika'da radyo*televizyon

Renkli TV. Eğitim Kursu açıldı

TRT Kurumu içinde yeni bir renkli TV eğitim kursu düzenlendi. Her gün Mithatpaşa Stüdyolarında sürdürülen kursları, uzun süredir Türkiye'de çalışmalar yapan Studio Hamburg uzmanları yürütüyor. Televizyon eğitmeni yetiştirme amacına yönelik kursların bu ikincisi. Birincisinde olduğu gibi, bu kurslar da TRT içinde kimi tartışmalara neden oldu. Birçok TV yapımcısı kursların düzenleniş biçimine karşı çıktı ve bunu TV Daire Başkanlığı nezdinde protesto etti. Bir yapımcı konuyla ilgili olarak, arkadaşlarının görüşünü şöyle özetledi: «Renkli TV konusunda ikinci kez bir kurs düzenleniyor. Bu kurslar genelde tüm TV personeline yöneliktir. Ama ikinci kursa da aynı kişiler alındılar. Biz kursa katılan elemanların seçiminde gösterilen keyfiliği ilk kurs sırasında da protesto ettik. Aynı keyfilik gene sürdürülüyor yazık ki..»

Enerji sorununu ele alan bir dizi ekrana geliyor

Türkiye'nin enerji kaynakları ve bunların kullanım biçimlerini belgeleyecek bir programın çekimleri tamamlandı. İçinde bulunduğumuz günlerde kurgu çalışmaları sürdürülen yapım «Enerji» adıyla ekrana getirilecek. İstanbul TV'sinden Ayşe Kudret'in yaptığı programın yönetmeni Süheyla Tüzünel. Ankara Üniversitesinden Dr. Mustafa Özcan Ültanır'ın bilimsel danışmanlığını üstlendiği program 6 bölümden oluşuyor.

Reklam gelirlerinde düşme görüldü

TRT Yönetim Kurulu'nun reklam yayın ilkelerinde değişiklik yapılması yolundaki kararıyla 1 Ocak'ta başlatılan geçici uygulama gelir kaybına neden oldu.

18 Aralık 1977 günlü kararla geçici bir süre için TV reklam ücretlerinin yüzde 50 oranında artırılmasına karşın Ocak ayında yayınlanan reklamlardan sağlanan gelir bir yıl öncesine göre 4 milyon eksik oldu.

Bu duruma 1977 yılında ağırlaşan ekonomik koşullar kadar, 1978 yılı uygulamasıyla ilgili kararın geç alınmasının da etken olduğu belirtiliyor.

1 Nisan 1978'e dek sürdürülecek geçici uygulama reklamların sözleşme dışı kabulünü zorunlu kılmakta ve ayrıca reklam sahiplerinin reklam yayın kampanyaları ile bunların finansmanını programlayabilmelerine engel olmaktadır.

İlgililer sözleşme dışı reklam kabulünün uzaması durumunda gelir kaybının artacağını ifade ederek mevcut reklam ilkelerinin yüzde elli zamlı tarifeyle 1978 yılı sonuna kadar yeniden yürürlüğe konmasının gerektiğini bildiriyorlar.

Öte yandan günün koşullarına uygun bir duruma getirilecek reklam ilkeleriyle ilgili çalışmalar sürdürülüyor. Bu amaçla; Fransa, İngiltere ve Federal Almanya'nın Radyo-TV reklamlarında uyguladıkları ilkeler değerlendirilmekte.

TRT-DER'in Genel Müdürlüğe aday göstermediği açıklandı

TRT-DER Genel Başkanı **Erkan Oyal**, bir gazetede çıkan özel demecinin eksik ve kasıtlı olarak kullanıldığını belirterek TRT-DER'in Genel Müdürlüğe hiçbir aday göstermediğini açıkladı.

TRT-DER Yönetim Kurulu'nun bugüne değin üyelerinden aldığı görevi ve yetkiyi tarafsız ve tüm çalışanların çıkarlarına uygun olarak kullanmaya özen gösterdiğini bildiren Oyal, Genel Müdürlük sorununda da aday adı üzerinde durmaksızın ilkelere dayalı bir siyasa izlendiğini söyledi.

TRT-DER Genel Başkanı **Erkan Oyal** daha sonra konuyla ilgili görüşlerini şöyle açıkladı: **«TRT Kurumu üst yönetiminin yasallık ve işlerlik kazanması, ivedi çözüm bekleyen bir sorun olmakta devam etmektedir. TRT çalışanları haklı olarak bu sorunun çözüme kavuşturulmamış olmasından dolayı genel bir huzursuzluk içindedir. TRT'nin bu gün içinde bulunduğu durum personelin yürüttüğü yayın hizmeti ve özlük haklarına ilişkin güncel sorunların çözüme kavuşturulmasını aksatmakta, geciktirmektedir. Şöyle ki, yılbaşında yürürlüğe girmesi gereken TRT 1978 Genel Yayın Planı halen Yönetim Kurulu'ndan onaylanarak çıkmamış ve bu durum kurumun tek hizmeti olan tutarlı ve sağlıklı yayının yapılamamasına yol açmıştır. Personelin gerekli atama, terfi ve öteki özlük hakları, yönetimin açıklığa kavuşturulamaması nedeniyle askıdadır. Şu anda bir Genel Müdür'ün, Kuruma atanmasında zorunluluk vardır. Ancak TRT'nin bir sorun olarak ortaya çıkmasına neden olan yersiz ve yanlış atama ve uygulamalardan kaçınılması için TRT-DER, Kurumu iyi tanıyan, yayın ilkelerini tümüyle uygulama ve uygulatma yetenek, bilgi ve becerisine sahip, Kurum'da yayıncılık geleneğinin oluşmasına emeği geçen gerçek bir tarafsızlığı ilk hedef olarak gözetebilecek, Kurumu içinde bulunduğu yoz siyasallaşma sürecinden kurtarabilecek, adı üzerinde spekülasyon yapılmamış, çalışanlarla hizmete dönük bir diyalog kurabilecek yasal bir Genel Müdür'e gereksinme duyduğunu bir kez daha açıklamak ister.**

İnancımız odur ki, TRT'nin yansız, sağlıklı ve tüm kamuoyunca özlenen gerçekçi ve tutarlı yayın yapabilmesi yukarıda belirlediğimiz niteliklere uygun bir Genel Müdürle gerçekleşebilir.»

TV Kültür Bölümü, anma programları hazırlıyor

Televizyon Kültür Bölümü, önemli günleri ve ünlü sanat-düşün adamlarımızı ekranda anmayı planlıyor.

Mart ayından itibaren ilk örnekleri sunulacak olan anma programları arasında Çanakkale, Erzurum, II. Meşrutiyet, Lozan, Nasrettin Hoca, Namık Kemal, Kemal Tahir, Aşık Veysel, Halikarnas Balıkçısı (Cevat Şakir) de bulunuyor.

Çekoslovak Televizyonu'nda canlandırma filmi

Sosyalist ülke televizyonlarında **«Canlandırma Filmleri»** adı altında toplanan yapımların yeri önemlidir. Bu filmlerin sağladıkları olanakları en iyi şekilde değerlendiren sosyalist ülkeler, halkın eğitim ve düşünce ufkunu geliştirmede canlandırma sinemasına, televizyonlarında da kullanmaktadırlar. Yalnızca çocukların ilgileneceği filmleri değil aynı zamanda yetişkinlerin de zevkle izleyebilecekleri türden hazırlanan bu filmler, güldürerek zaman geçirmeyi değil ama kimi zaman güldürerek, kimi zaman düşündürerek öğretici olmayı, başarmaktadırlar. Biz bu hafta Çekoslovakya Televizyonundan aldığımız örneklere yer veriyoruz sayfamızda.

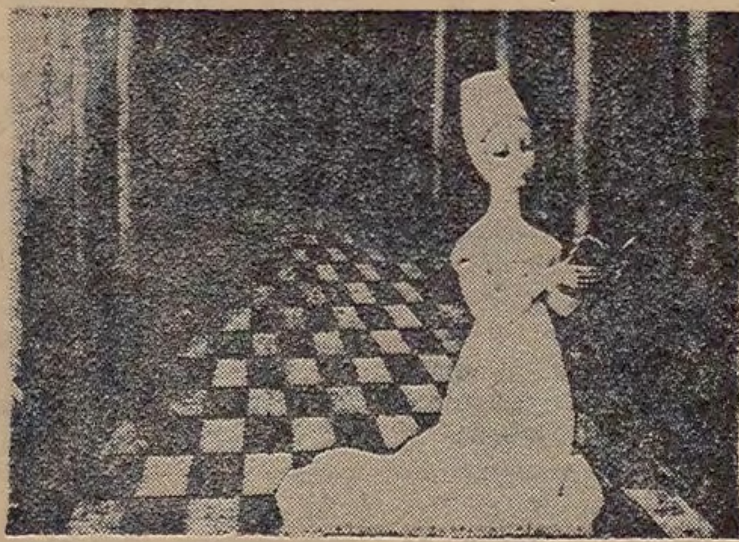
Çek canlandırma filmlerinde son yıllarda çağdaş teknikler başarı ile kullanılarak varılan sanatsal sonuçlar yanında, genç nesil eğitimi ön planda tutuluyor. Gotik tarzında minyatür ve çağdaş müzik işlemesi ile Jiri Predecka tanınmış yönetmenler arasında.

Çocuk eğitimi ile ilgili çalışmalarda Karel Çapek, Eduard Hofman birbirinden güzel ve eğitici çocuk filmlerini yapmaktalar.

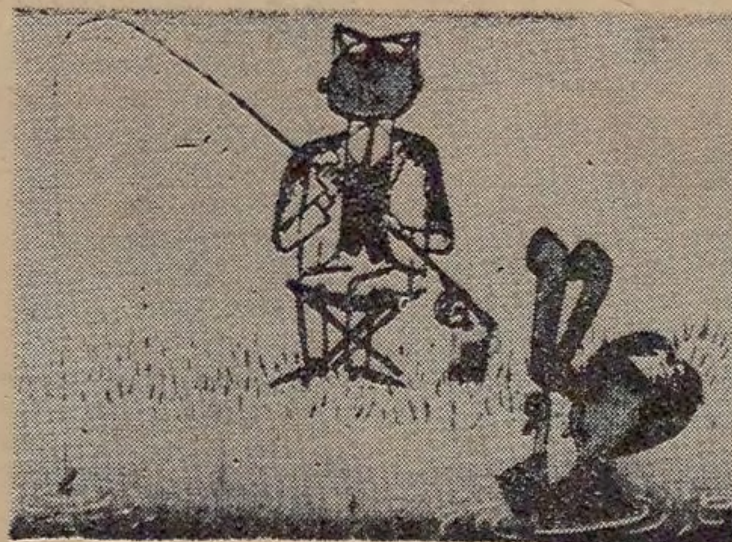
Sosyal eleştiri ve aile ilişkilerini konu alan eğitsel türde, Frantisek Vystrcil batı etkisindeki çizgi ve işleme tekniği ile yerel konulara yöneliyorlar.

Genç sanatçılardan Zdenek Smetana basit çizgiler ve renkli fon kullanarak mutluluk ve kin gibi soyut duyguları işleyen başarılı yapıtları ortaya çıkarmaktalar.

Çek sinemasında bugün yaratıcılıkları, teknik gelişmeyle birleştirerek ortaya çıkan yapıtların başarısı birbirini izlemekte.

ÇİZEN: Slövce M.
FİLMİN ADI: Bir Aşk Şarkısı
KONU: Eski bir Çek aşk şarkısı üzerine gotik minyatür stilinde işlenmiş.

ÇİZEN: Manzelske Etudy
FİLMİN ADI: Evlilik üzerine etüd
KONU: Bazı kocaların alışkanlıklarını hiciv ederek sosyal bir eleştiri yaratıyor.

ÇİZEN: Spatne Namolavana
FİLMİN ADI: Gallina Vogelbirdae
KONU: Küçük bir öğrencinin kesekâğıdına çizdiği kuş canlanır ve takdirle karşılanır.
ANNEEY BÜYÜK ÖDÜLÜ (1963)

haftadan seçmeler

6 MART PAZARTESİ

Çocuk programları arasında halen en fazla ilgiyle izlenen **«Evrende İki Konu»**da bugün ilkokul öğrencileri Işık ve Işık Enerjisi konusunu tartışacaklar. Programın ikinci bölümünde ise Gülibik adlı kitap tanıtılacak ve çocukların gönderdikleri öykü, anı, şiir, resim ve karikatürlere yer verilecek. Ankara'nın kirli hava sorununu ekrana getirecek olan **Nefes Almak İçin**'den sonra dizi film **Mutsuzlar**'ın 3. bölümünde Santerra'nın kardeşi Maggie'nin Baylor ve Duncan'ı anlaşma yapmak üzere ülkesine götürmesini izleyeceğiz. Türk Sanat Müziği toplu programından sonra ekrana gelecek olan **Enerji Bunalımı** adlı programın birinci bölümü izlenecek. Yapım ve yönetimini Yüce Katırcıoğlu'nun üstlendiği programda dünyada ve özellikle Türkiye'deki enerji bunalımı ve bundan çıkış yolları inceleniyor.

7 MART SALI

«İnsandan Akıllı» adlı bölümün yayınlanacağı **Pinokyo**'dan sonra Milli Parklarımız programında **Yedigöller ve Kuşcenneti** Parkları tanıtılıyor. Haberlerden sonra yayınlanacak olan Beş Dakika adlı programda **«Almanya Hastalığı»** denilen psikosomatik rahatsızlıklar üzerinde durulacak. 20.50'de ekrana gelecek olan **Ayda Bir** programında ise bu kez Ergenlik Çağı'nın sorunları işlenecek. **Fusün Önal'ın** «Zorla Güzellikle Olmaz», «Ben Mi», «Çocuklar Gibi», «Bir Tanem» ve «Beni Hatırlar mısın» adlı parçaları söyleyeceği Türk Hafif Müziği programından sonra yönetmenliğini **Ertem Eğilmez'in** yaptığı **«Oh Olsun»** adlı yerli filmi izleyeceğiz.

8 MART ÇARŞAMBA

Tonton Ailesi'nin yer alacağı Çocukların Televizyonundan sonra Türk Halk Müziği Bir Solist programında **Yıldıray Çınar'ı** izleyeceğiz. Çınar programa şu türkülerle katılıyor: «Maden Dağı», «Çay Elinden Öteye», «Yarim İstanbul'u Mesken Mi Tuttun», «Eşref», «Kara Kaşlar Ela Gözler». **Hamilelikte Beslenme** adlı sorunun işleneceği Beş Dakika programından sonra **İşçi Sağlığı**'nda Türkiye'deki küçük ölçekli imalathane ve fabrikalardaki sağlık ve güvenlik koşulları incelenerek, makinalardan kaynaklanan iş kazaları ele alınıyor. İşçilerin de görüşleriyle yer aldıkları programda araştırmacı Faruk Pekin konu hakkında bilgiler veriyor. **Napolyon ve Aşk** adlı dizi filmin ise **Maria Luisa** adlı bölümü yayınlanacak. Bu bölümde Napolyon Avusturya Prensesi Maria - Luisa ile evlenir ve ondan bir oğlu olur. Aynı sıralarda Marie Walevski'den de bir oğlu olmuştur... 45 dakikalık bir klasik müzik programından sonra Güne Bakış ile programlar bitiyor.

9 MART PERŞEMBE

İç Evren adlı bölümün yayınlanacağı **Haftanın Belgeseli - Geleceğe Miras**'tan sonra Beş Dakika programında **Kadın Köşesi** yer alıyor. **Zengin ve Yoksul'un 17.** bölümünde Wess kaldırıldığı hastanede iyileşmeye başlar. Billy ise şarkıcı Annie'yi meşhur etmeye çalışmaktadır. Rudy ise sendikacı Scoty ile anlaşma çabasındadır. Vitbi'ye gelen Falconetti ise Cordes ailesi hakkında araştırma yapmaktadır. Sürekli filmden sonra yer alacak olan Türk Sanat Müziği bir Konser'de ise **Kevser Tanrıkurt** şu şarkıları söyleyecek: «Derdimi Ummana Döktüm», «Gülmedi Şu Bahtım Gülmedi Gitti», «Gülünce Gözlerinin İçi Gülüyor», «Bir Sevgide Bin Hatıra Vardır», «Keklik Dağlarda Çağıldar», «Şu Dağları Delmeli». 21.55 de yer alacak olan **Haber Programda** ise güncel bir konu tartışılacak.

10 MART CUMA

Kaybolan Adalar adlı çocuk dizisinin 17. bölümünden sonra ekrana gelecek olan **Köy Kahvesi'nde** Orman Köylüleri'nin sorunları inceleniyor. Moda'nın az gelişmiş ülkelerdeki etkileri konusunun inceleneceği **Moda** adlı programdan sonra yayına girecek olan **A'dan Z'ye** yarışma programını gene Halit Kıvanç sunuyor. Polisiye dizi **Acemiler'de** ise **«Sabıkalı»** adlı bölüm yayınlanacak. Amerikan yasalarına göre mahkûmlar bir kişinin denetiminde tahliye edilebilmektedirler. Terry bir süredir gönüllü olarak bir mahkûmla ilgilenmektedir. Sonunda mahkûm Terry'nin nezaretinde tahliye edilir. Ancak eski arkadaşları onu serbest bırakmamaktadırlar. Bu Satch'ın son şansıdır. Arkadaşları evine eroin bırakırlar ve onu kasayı oksijen kaynağıyla açmaya zorlarlar. Ancak Terry Satch'nın suçsuzluğuna inanmakta ve onu topluma kazandırmayı amaçlamaktadır.

11 MART CUMARTESİ

TRT televizyonu bugünden itibaren yeni bir dizinin yayınına başlıyor: **Spencer'in Pilotları. «Gösteri»** adını taşıyan ilk bölümde Cass'ın eski bir arkadaşı, Philo McGre gösteri pilotu olarak yaşamını kazanmaktadır. Ancak daha önceki bir kazada yardımcılarından birinin ölmesi sonucu kimse Philo'yla çalışmak istemez. Philo çok zor bir durumda Cass'tan yardım ister. Daha önce de kendisini ölümden kurtardığı için Cass Philo'nun yardım isteğini reddedemez. Ama tüm iyi huylarına karşın Philo sürekli yalan söylemektedir... Beş Dakika adlı programda **Niçin Evlenmiyorlar** konulu bölüm yayınlanacak. **Ali Rıza Gündoğdu, Ayla Dikmen, İskender Doğan ve Aylin Urgal'ın** katılacakları **Cumartesi Gecesi'nde** Aziz Üstel'in yazdığı parodilere de yer verilecek. Televizyon Filmin'de ise **Büyük İsyan** adlı film yer alacak.

12 MART PAZAR

Canan Oğuz ve Tamer Durukan'ın birlikte sundukları **Tele Pazar 78 ile** başlayacak olan yayın **Tele Spor** ile devam edecek. **Jetgiller'in** Bayan Jetson Tatilde adlı bölümü yayınlanacak. **Gerçek** adlı bölümün yayınlanacağı **Kung - Fu** dizisinin yanı sıra Haberlere değin çeşitli yörelerin halk oyunları da programda yer alacak. 20.45 de ekrana gelecek olan Minik Konser'den sonra **Charlie'nin Melekleri'nde Tehlikeli Oyun** adlı bölüm yayınlanacak. Bölümün konusu şöyle: Bir mesaj salonunda hadise çıkar. Burada çalışan kızlardan biri çok fena dövülmüş ve bu arada bir adam öldürülmüş, bir adam da ağır yaralanmıştır. Olay yerine Komiser Fine gelmiştir. Charlie'nin Melekleri de olayı çözümlemek üzere harekete geçerler... **Pearl Habor** saldırısının da yer aldığı **General Di Gaulle'ün** anıları programından sonra **Spor'da** da haftanın spor olaylarından görüntülerin yanı sıra dış kaynaklı filmler yer alıyor.

haftanın filmleri

Oh olsun

Yönetmen: Ertem Eğilmez
Senaryo: Sadık Şendil
Oyuncular: Tarık Akan, Hale Soygazi, Münir Özkul, Hulusi Kentmen, Halit Akçatepe, Kemal Sunal
KONU: Üç şımarık oğlu olan fabrikatör (Hulisi Kentmen), oğullarını (Tarık Akan, Halit Akçatepe, Kemal Sunal) okutamamaktan şikayetçidir. Onların haylazlıklarından bıkan ve okuyamayacaklarını anlayan baba, herbirini kendi fabrikasında çalıştırmaya başlar. Karşılaştıkları bu ağır şartlara dayanmaya çalışan üç kafadarları yeni olaylar beklemektedir. Tarık, bir işçi kızına (Hale Soygazi) aşık olur. Hale'nin babası ustabaşıdır (Münir Özkul). Genç adam kızı sevdiğini fabrikatör babasına açamaz ve Hale'yle gizlice nişanlanır. Bir yılbaşı gecesi de olanlar olur! Geçen günler içinde genç kadının bir çocuğu olacağı anlaşılır. Ve olaylar kızışmaya başlar. Bir yandan Tarık'ın erkek kardeşleri, diğer yandan Hale'nin kız kardeşleri bu hamileliği ve doğan çocuğu gizlemek için ellerinden geleni yaparlar. Bu çaba içinde birbirlerine de iyice yakınlaşırlar.

Türkiye'nin toplumsal sorunlarını hafif komedi açısından bakan ve yer yer pembe bir gerçekçilik taşıyan bir film. Sosyal demokrat bir iktidarın düşünce yapısına yakın görüntülere sahip olan filmin gerçeklere ne derecede yakın olduğunu birlikte izleyeceğiz.

Büyük isyan

Yönetmen: Alberto Latuada
Oyuncular: Silvana Mangano, Van Heflin, Vivecca Lindfors, Geofrey Orne.
KONU: Çariçe Ketrin'in muhafızlığına seçileceği gün sarhoş olan Pitır sürgüne gönderilir. Yolda donmaktan kurtardığı Pugacof kendine katılmasını önerir. Ama Pitır bunu kabul etmez. Pugacof'un kendisini gönderdiği Oremburg'da hainliğinden kuşkulanmaları ve nişanlısını kaçırmak nedeniyle de geri dönerse de yakalanır. Pugacof onları evlendirir. Kendisi de Sent Pitızburg üzerine yürür ama yenilir ve esir edilir. Bu arada Pitır da vatana ihanet suçu ile yargılanır ve ölüm cezasına çarptırılırsa da Pugacof'un tanıklığı ile suçsuzluğu kanıtlanır.

Rus devrimini haberleyen çok önemli bir toplumsal patlamayı ele alan «üstün yapım». Pugaçev önderliğindeki köylü ayaklanmasının Rusya'yı tutuşturduğu günleri ticari kaygılardan oldukça arındılarak ortaya konmuş bir film olarak dikkatle izlenmeli. Tabii televizyonun filmi kesmemesini dileyerek...